

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BİR SOLUKTA OKUNACAK KİTAP!

EPİK ŞİRA

(Fabl)

MEHMET ÇEMİŞKEZEK

OTMECLİSİ-1

POLİTİK MANZUM HİKÂYE

Teşbihte Hata Olmaz

Bir solukta okunacak kitap!

Epik sıra:

OTMECLİSİ - 1

(Fabl)

Politik Manzum Hikâye

Teşbihte hata olmaz.

Mehmet ÇEMİŞKEZEK

OTMECLİSİ-1
Mehmet Çemişkezek

ISBN: 978-605-5535-49-0

Edebiyat
Şiir - 07

KOZALAK YAYINLARI
Divanyolu Caddesi No 15-413
Sultanahmet, Fatih, İstanbul

İletişim
bilgi@yakinplan.com.tr

Kültür Bakanlığı
Yayıncılık Sertifika Numarası
17621

Kozalak Yayınları, YAKIN PLAN'ın
tescilli markasıdır.

Baskı
Alioğlu Matbaacılık
Basım Yayın ve Kağıt Sanayii Tic. Ltd. Şti.
Orta Mah. Fatin Rüştü Sok. No:1-A
Bayrampaşa, İstanbul

Kitabımı sevgili kızıma ithaf ediyorum.

YÜREĞİM SICAK ENGİNLERDE

[Kızım Özgür'e]

Toprak anaya eşdeğer saydım

Toprak saksıyı.

Adını koymadan aşıladım

Çiçeğimi.

Tam büyüttüm derken

Tüketerek sarıldım O

Soğuk bedenine.

Ellerimle ÖZGÜR

Toprak anasına yatırıverdim.

Sımsıcaktır diyerek enginlere

Salıverdim

Kurumasın diye...

Mehmet ÇEMİŞKEZEK

Yaşam Öyküm:

1957 senesi. Akhisar'da doğmuşum. Geçimini tütün ziraatı sayesinde, zorluklar içinde sağlayan yoksul ailenin en büyük oğluyum. 1971'de dört yıllık öğretmen okulunu kazanınca "Annesini kurtaracak," diye bilumum mahalle komşularımız pek sevinmişti. Edirne Erkek Öğretmen Okulu'nda dört yıl yatılı okudum.

1975 yılıydı. Mezun oldum. Erzurum-Aşkale-Dereköy İlkokulu'nda sınıf öğretmenliği görevime başladım. Altı yıl çalıştıktan sonra Kayseri, Diyarbakır ve Bingöl'ün muhtelif köylerinde yirmi yıl çalıştım. Son sekiz yılımı Bingöl Merkez Karaelmas İlköğretim Okulu sınıf öğretmenliğinde çalışarak geçirdikten sonra, 2006 yılında emekli oldum. İzmir'e taşındım. Altı yıldır İzmir-Buca'da ikamet etmekteyim. Resim, şiir-öykü ve anılarımı yazmakla meşgulüm. Ancak bu nedenlerin katkısıyla emekliliğimin sıkıcı koridorlarından sıyrılıp nefes alabiliyorum.

Eşim ve iki kızımınla beraber mütevazı dairemizde şehrin devasa kalabalığı içindeki yalnızlığımızı şaşkınlıkla pay etmekteyiz. Köy hayatının arz ettiği sosyalliği şiddetle aramaktayım ama... İşte, problem tam da burada ya!

AYRICA:

Kapak tasarımında yardımlarını esirgemeyen ressam dostum Ahmet ŞAHİNER'e,

Kitabıma önsöz yazısıyla destek sunan aşçı ustası dostum hasan PALABIYIK'a,

Editörüm Aysel ÇÖLLER Hanım kızıma çok teşekkür ederim.

15-09-2012

Mehmet ÇEMİŞKEZEK

mehmet-cemiskezek@hotmail.com

İçindekiler

Hikâyelerin kaynağı parantez içinde yazılmıştır

Yaşam Öyküm	4
Otmeclisi Üzerine	7
Önsöz	9
Editörden	10
OTLAR	11
AYRIK OTU'nun MASALI (Dedem Hasan Çemişkezek)	14
OT MANZARASI	19
KÖR GÖZÜNDEN ÖPÜLECEK	25
SARI TARLA'NIN KÖSTEBEĞİ KİM? (Nihat Çağlayan Bingöl-Genç; Morado Köyü)	27
KRAL ÇIPLAK	33
AYSBERG	35
KAYIP ANALARI	39
FAKİRİN EŞEĞİ	41
DÜNYA (Anonim)	43
FARELER (Gazeteci Hüsnü Mahalli Tv'de Anlattı)	45
BUDAMA USTASI EŞEK (Dedem; Hasan Çemişkezek)	49
AYAR İLE EYER (Babam Ahmet Çemişkezek'in Başından Geçen Olay)	53
ALABALIK ve YAVRULARI (Nurettin Güzel)	58
MATERYALLERİN İTİRAZI	61
SAKSI NENE (Nurettin Güzel; Bayburt'tan Gerçek Olay)	63

KEÇİYİ SATTIN SEKSENE	
YAĞINI ALDIN DOKSANA! (Anonim/Bingöl)	65
NERENİN GÜZEL? (Faik Dağdelen/Bingöl)	69
DEĞERLİ YUMURTANIN DÖLÜ	
(Abdullah Kılıçoğlu Palu - Elazığ)	72
H I Ş H I Ş	77
KELLE YİYEN ADAM (Anonim)	79
DOĞAN MI TAVUĞU / TAVUK MU DOĞANI TAŞIR?	
(Lütfü Doğançay Zile / Tokat)	84
AMAN BU YIL HACCA GİTME! (Anonim / Bingöl)	88
KUMASI UĞRUNA AĞLAYAN KADIN	96
PİR-İ PERVER (Anonim)	103
ŞEYTAN İLE MERKEP (Anonim)	112
EŞEKLERE KALİTELİ SEMER (Anonim)	119
KAR ALTINDAKİ SİYAH TOPRAK (Anonim / Bingöl)	128
ŞEKERE BOY ABDESTİ (Hüseyin Ali Sadroleşrafi)	132
ÇİZİK	138
ALİ AGA (Hasan Özkan / Öğretmen)	143
CIZIK	148
TİLKİ (Anonim)	155
TA DAYI	
(Babam Ahmet Çemişkezek / Nuriye Kasabası-Manisa)	157
KUMAR; YASTIKALTI ÇIKARAN	
(Babam; Ahmet Çemişkezek)	164
SARHOŞ KUMARCI	165
AV (Anonim)	179
Küçük Sözlük	184

OTMECLİSİ ÜZERİNE

Kitabım sayesinde kurmuş olduğum köprü yedi renkli cereyan. Tanışmamızı sağlayacak birinci renk basamağı pek önemli. Teşekkür ederim. Ancak ikinci, üçüncü renk akışkanlığı içerisinde tüm okurlarımdan mektup renginde akan eleştirilerini bekliyor, katkılarınızı talep ediyorum.

Kitabımı yayımlamadan evvel birçok eş ve dostuma okuttum. Aldığım ilk tepkilerde ortaklaştıkları ifadeler; *"Hikâye gibi olmuş."* *"Düz yazı ile yazsaydın daha iyi olmaz mıydı?"* idi. Herkes "katksız şiir" beklentisindeyken manzum hikâye ile tanışınca itirazlarına vesile oldu. Bu minvâlden hareketle fikirlerimi sunmak isterim:

Eski deyimle; *tarz muhteviyata tabidir*. Gönlüme, hayalime dayanan şuur bir içerik! Şair şuurunu sabahın ilk ışık huzmeleriyile beraber dünyayı yeni güne hazırlayan güneşten alıp arz etmeli. Güneş ışınları (şua) varlıkların muhteviyatına cereyan ederek şire özümletirler. Şairler (şuara), maddelerin muhteviyat ışığını kendi tarzında işleyerek şire yapan bitki gibidir. Kimisi üzüm şırası, kimisi zeytin şırası... arz eder. Kendi mecramdan edindiğim şua demeti sizlere manzum hikâye tarzıyla sunuldu. Arz ettiğim şire; *otların sütüdür*. Keçi şirdeninde sindirilen ot şırası şiir tadıyla daha şirin! Tat almanızı umuyorum.

İkinci itiraz *dili* üzerineydi. *"Kullandığınız dil çok ağır. Keşke Türkçe kavramlarla karşılasaydın..."* dendi. Bence; bir kavram üzerinden diyalog kurulacaksa kavramı en iyi, en sade ve en kısa yoldan aktarabilecek olan dil sembolleri (*kelimeler*) tercih edilmelidir. Partnerimize anlatılmak istenen kavram kendisine ait tüm muhtevayı ba-

rmıdır. Muhtevayı en iyi aktarabilecek olan semboller ise (*heceler, kelime, cümle veya metinler*) kavramı ihtiva edecek olan tarzımızdır. Dolayısıyla diyalog esnasında tarzımızı muhteviyata tabi kılmalı, dinamik iletişim tesis edilmelidir. Aksi hâlde bal tadında üzüm şiresi (*veya ot sütü*) sirke haline dönüşüm sağladıkça şairin şuuru sirayet etmeyecektir. Bu nedenle son kısmı sözlük sayfaları olarak kullanmayı uygun buldum. İlhan Ayverdi'nin "Misalli Büyük Türkçe Sözlük"ü kılavuz alınarak küçük sözlük oluşturuldu. Okumalarınıza mihenk teşkil etmesi dileğiyle...

Mehmet ÇEMİŞKEZEK

Buca- İZMİR

ÖNSÖZ:

Yazar Tijen İNALTONG “Bir Ot Masalı” adlı kitabında otlarla doğa arasında aşk ilişkisi yaşıyor. Yaşadığı aşk tecrübesi iki cinsin aşkı değil insanla doğa arasında geçen sevdadır.

Tijen İnaltong otların faydalarını, mevsimlerle ilişkili huylarını, Lâtincesinden Lazcasına dek Anadolu’da var olan otların adlarını ve otlarla hazırlanan 152 çeşit yiyecek, içecek tariflerini kitabında anlatıyor.

Mehmet Çemişkezek’in “Otmeclesi-1” şiir kitabında yemeği salatası yapılamayan, hayvanların dahi tenezzül ederek yemediği Anadolu topraklarındaki kadim otlar anlatılıyor. Politik manzum şiirlerinde; yönetenden yönetilene, sermayeden üretken emeğe kadar insana ait üretim ilişkileri sosyo-ekonomik yapıyla Anadolu otları özdeşleştirilerek anlatılıyor.

33 yılı aşkın öğretmenlik hayatında bu topraklarla yoğrulup yaşadığı tecrübelerini, duyduklarım şiir diliyle harmanlayarak kaleme almış. Sanatı, sevgiyi, acı, yorgunluk, mertlik ve namertliği kendi içselliğinde tanımlayarak nakış nakış ot ağzından işleyip özgün haliyle bizlere sunduğu bu eser Anadolu’ya ait. Devrimci öğretmen ve ressam Mehmet Çemişkezek dostum. Emeline sağlık diyorum. Tüm devrimci duygularıyla çalışmalarınızı kucaklıyorum.

Hasan PALABIYIK

Buca-İZMİR

Editörden:

Otlar ağaçlar gibi odunsu değildir. Varlıklarını onlar kadar uzun sürdüremezler. Karşımıza tüm canlılıklarıyla çıkabildikleri zaman diliminin kısıtlı hâlleriyle göz hizasından da alçakta yer bulduklarından yeşil renk egemenliği içinde adeta kaybolurlar. Tek başına kaldıklarında ise dikkatimize bile mazhar olamazlar!

Aralarında meclis kurup tartışacaklarına ihtimal bile vermeyiz. Seslerinin olduğunu dahi düşünmeyiz. Oysa doğadan nasiplendikleri özgün dilleri vardır. Usta kalemler tarafından duyulan ot sesleri bize tercüme edildikçe görülecektir ki kök saldıkları toprakların üstünde gezinen insanlarla aynı dili konuşmaktalar.

Politik yorum çeşidi olan bu manzum eser sayesinde, içinde yuvarlanıp gittiğimiz düzenin güçlkle duyulan gizil seslenişleri; şiirsel seslenişlerle duyulur, görülür hâle geliveriyor bitkiler. Varlığından ve adından bihaber olduğumuz; ezip geçmekte dahi sakınca görmediğimiz otlar, bu kez yer değiştirecek ve aynı acımasızlığı acı yemeklerini hazırlamak suretiyle biz insanların ağız tadına sunacaklar.

OTMECLİSİ-1 manzum eseri, bir solukta okuyacağınız ilginç öyküler demetini hazırlamış şiir dünyasına. İyi okumalar..

OTLAR:

Adamotu: Soğansı kökü insan şekline benzeyen, aktarlarda derde deva olarak satılan bitki.

Ayrık Otu: Her türlü kuraklığa dayanıklı ama su bulduğunda muazzam ölçülerde çoğalarak tarla sathına yayılıp diğer bitkilere yaşam hakkı tanımayan, kökleri toprağın derinliklerinde onlarca yıl barınıp yaşayabilen, çiftçinin baş belası yabancı ot bitkisi.

Ballıbaba: İlkbaharda çıkan, çiçekleri verimli bal ihtiva eden ve bu sebeple arıların şiddetle arayıp yerini bulduğu, arılarına sağaltım yaptırdığı mevsimlik ot.

Böğürtlen: Meyveleri karaduta çok benzeyen dikenli bitki; diğer adına *karamuk* derler.

Canavar Otu: Bakla, soğan, tütün vs. gibi birçok bitkinin gövdesine sarılıp bitki öz sularıya çimlenerek sömüren, koyu sarı renkte, klorofilsiz, asalak otsu bitki. Çiftçilerin baş belası!

Çıngıştak: Tohumları ince zar misali, kap içinde oluşunca kuru olduğu vakit bir demet elinize aldığınızda çıngıştak sesi çıkaran ve köy çocuklarının yaz oyuncağı ot.

Çoban Döşegli: Yüksek rakımlı yaylada olan, yer yüzeyini bir metre kareye dek üç parmak kalınlığında sıvama kaplayarak örten, çobanlara doğal döşek (yatak) olan bitki. (Uzunyayla'da vardır.)

Çörek Otu: Tohumları susam benzeri siyah renkte olan; çörek, ekmek, pide vb. üzerine ekilmek suretiyle tüketilen bir yıllık otsu bitki.

Deve Anırtan Otu: İri nohut kadar ve üzerinde 7-8 tane ucu ince ama tohuma bağlantı yeri kalın yarık açarak batan dikenlere sahip yüzlerce tohumları olan, yerde sıvama yayılan, çıplak ayaklı olanların (Deve gibi!) baş belası bir yıllık otsu bitki. (Anırtmak: Acı ile bağırarak.)

Deve Dikeni: Baklagiller ailesinden, boyu bir metreyi bulan; çok dikenli, çok yıllık zararlı bitki.

Dütleğen Otu: Meyveleri elle sıkılınca ses veren ot. Çocukların pek sevdiği eğlencelik!

Gidişken Otu: Isırgan otunun Manisa çevresindeki yöresel adı.

Hallaç Tokmağı Otu: Meyveleri uzun sapıyla hallacın (pamuk-yün kabartan kimse) tokmağına benzetilip böyle yöresel ad verilmiş olan bitki.

Haşhaşıye: Haşhaş bitkisi.

Hıyar: Salatalık bitkisi.

Hurma Ağacı: Tatlı, besleyici meyveleri olan sıcak iklim bitkisi.

İncir: Erkek öznesi ayrı ağaçta, dişi öznesi başka ayrı ağaçta olan nadir özellikli bitkidir!

İtkuyruğu: Kendisi köpeğin kuyruğuna benzetilerek isimlendirilmiştir.

Kapı Eşiği Otu: Çok kötü / fena kokan otsu bitki.

Karaçalı: Kurak yerlerde yetişen çiçekleri dal uçlarında şemsiye biçimli çit yapılan bitki.

Kaynanadili: Kaktüs çeşidi. Kaktüs yaprağı, avuçtan büyük şekli ile dile benzetilen, üzerindeki acımasız dikenleriyle "kaynana dili" - ne benzetilerek verilmiş ad.

Köygöçüren Otu: Kökü çok derinlerde olup her sene aynı kökten yeşerip biten (ayrık otu gibi), yok edilmesi imkânsız, çiftçilerin baş belası ot. (Derler ki bir köy halkı bu ota baş edemeyip köyünü, topraklarını bu ota terk ederek kaçmış. O derece belalı!)

Kum Darısı: Tohumları çok küçük (iri kum tanesi kadar), kütükta ekmeği yapıp yenen; genellikle hayvan yemi için ekilen, çok verimli darı (kuşyemi olarak da kullanılır).

Küstüm Çiçeği: Dokunulunca yapraklarını büzen bir çeşit mi-moza; otsu bitki.

Labada Otu: Sulak yerlerde yetişen, yaprakları geniş, sebze gibi yenilebilen otsu bitki/efelek.

Mısır Püskülü: Mısır bitkisinin tepesinde çıkan erkeklik organı (tozlaşmayı sağlar).

Nazlı Kabak: Küre şeklinde, küçük karpuz kadar olan; kurutulup

İçi boşaltılınca mutfaklarda tuz kabı olarak kullanılan kabak çeşidi.

Ölü Yıkayan Kabak: 50-60 cm uzunluğunda olabilen, olgunlaştığında içi tıpkı sünger gibi sert lif oluşumlu, özellikle cenazeyi yıkarken kullanılan (sert ovucu lifleri sebep) kabak çeşidi.

Pıtrak (Pıtrak) : Tohumları çok sayıda kavrayıp tutunan, dikensi kap içinde olup koyun, keçi, domuz vb. bol tüylü canlılara takılarak yapışan (Bu sayede uzak diyarlara yayılma pratikli!) bitki.

Sarmaşık: Birçok çeşidi olan ve tefeği ile sarıp sarmalayıp yükselen-güneşe kavuşan bitki.

Semizotu: Etli yaprakları ve sapı yenen, C ve D vitamini depolu otsu bitki (Semizlik de denir.).

Servi: Kışın yapraklarını dökmeyen, mezarlıklara dikilen; uzun ömürlü, ince uzun boylu ağaç.

Sütleğen: Süt gibi ama zehirli-yakıcı öz su çıkaran, çiçekleri şemsiye gibi otsu bitki.

Şeker Kamışı: Öz suyundan şeker elde edilen; boyu 10 metreyi bulan, kamışı andıran bitki.

Telli Kavak: Yapraklarının önü yeşil, arkası simli (gümüş misali parlayan) beyaz renkte olan, rüzgârla kıpırdandıkça adeta Afrodit gibi ışık gösterisi sunan kavak ağacı türü.

Zehir Zıkkım Otu: Zakkum bitkisi; çok zehirlidir. "Zıkkım" kelimesi de buradan gelir. "Zıkkımlan!" ilenci; yediğin içtiğin haram, üzerine "Zehir olsun!" gibi.

AYRIK OTU'nun MASALI

(I M F'nin Masalı)

Masal bu yal
Bir varmış,
Bir yokmuş...
Önce gelen sonra yok oluyormuş.
Çeşit çeşit köprüden sırayla geçerek,
Köpürünce kısa kesmek gerek!

Ad eline tahtadan bir kaşık,
Salla ha salla
Sonra yuvarla
Fazla kaçırıp sakın ha
Sallama!
Bizde sözü uzatanlara diyorlar kaçık.

Her neyse:

Orası-burası demeden çölleri,
Kervanıyla kat eden deve varmış,
Bir de otların cambazı bizim **ayrık**.
Develere uygun semer yapılırken
Birden arasına düşmez mi sazların?

Vurdular o gün palanı devesine,
Dile kolay tam yedi yüklü sene.
Şu kervanda deve semerine,
Bağımlı hâliyle çölü dolaşmış,
"Ah, toprağa bir dönebilsem!"
Diyormuş.

Derken kupkuru
Cılız hâle gelmişken
Güneşi görmüş
Yırtık palan köşesinden!
Afet-i nar kılıcı tam tepesindeyken,
Ağlasın mı,
Gülsün mü yoksa?
Yine de bir umut, planı tutarsa...
Kervan sulak vahadan geçerken,
Toprağa toprağa doğru sürtünmüş,
Sessizce sıyrılıp hendeğe süzölmüş,
Yüzüne vurmuş kan
Ayağına derman
Özüne bir yudum suyu çekerken!
Hafiften rüzgâr çıkmış ortaya,
Top olup yuvarlanmış yollara...
İlk tarla otlarına danışmış o sıra:
-Ne olur hâlime bakıp acıyın,
Bana göre barınak yeri verin.

**"Olmaz;
Seni tanırız, olmaz."
Demişler "Seni tanırız, olmaz!"**

İkinci tarlaysa:

**"Yok,
Yok yerimiz
Artık kalmadı kimseye dermanımız."
Derken üçüncü tarla köşesinden
Bir ses:**

**"Biz demokrasiye inanırız,
Tarlamızın yüce meclisini toplarız
Senin için."
Diye söz vermiş dolu oluk,
O tarla ki bu
Ot vatani Anaotluk.**

**-"Tehlikelidir." diyorlar, vermeyelim.
—Ne olacak canım, zararı olmaz.
---Tabii, bize akıllı üyeler lazım!**

**Kuru kalabalık olur çoğunluğun
Her kafadan çıkan akortsuz sesi,
Ne olduğu belirsiz tahkim demokrasisi!**

**I.M.F tadilatlı şu Otmeclisi,
Oy birliğine mahal kararın şipşakçısı.
Tarihi karar ki;**

**Ayrık'a "soru" çıkar,
Suali Çörek Otu nazıkçe sorar:**

..Tarlamızın bu görünen yarısı,

Canavar Otu'nun işgal yazısı.

Kalanı

Bak öteleyen tarafın

Üçte ikisi bizleri ısırın otların!

Isırgan Otu'ndan artan şu diyar,

Beş eş parçaya bölünmüş ama

Dört eş payı ben Çörek Otu'na.

Kalanı bak

Ötelerin ötesi!

Küstüm Çiçeği'nindir beşte dördü

Sanki o yer bir tavuk kümesi.

Küstüm Çiçeği'nden artan yer,

5203,86 kilometrekare alanı ölçer.

Verebiliriz sana ancak orayı,

Hesap edersen bize tarlayı,

Söyle bakalım bütün parsayı...

Herkes parmak hesabındayken,

Ayakkabılarını bile giyememişken,

Tüm dünyayı dolaşmış O şipşak,

Yapıştırmış cevabını tak tak!

Başlar onaylarken ağızlar açık,

Tapusu verilmiş Otmeclisi'nden,

Kıs kıs gülermiş kendisi, içinden.

Yerleşim zor idi

Planı kolay

Bundan sonrası üç beş ay...

Tümünü Van Kapısı'ndan atmış,

"Anaotluk peyniri!" diye diye satmış.

Sürgün edilen bütün otlar,

Yollarda demokrasiyi sayıklar:

"Ah-of!" kökü toprakta kazık,

Otların cambazı O

Adı Ayrık. _____(IMF)

Masalımız burada ulaştı sona,

Suali daha soramadık ama.

Biraz gayretle alalım soluk,

Ayrık Otu'nun mülkü Anaotluk;

Kaç kilometrekare alanı toplar?

OT MANZARASI

Bir yokmuş

Hayır, bir varmış.

Bir;

Birlerin arasında bir,

Binlerce kültüre sahip bir:

Tarlaların en verimli

Sulak

Otların en gözdesi Anaotluk(ta),

Su bankaları özelleştirilmiş.

Yangından su kaçırırcasına

(sanki)

Otmecisi Kara-rı verilmiş.

Ot halkı arasında meşhur,

Es Süleyman Es Bankası...

Diye bilinen şu Esubank'ı,

Hemen almış Deve Anırtan Otu,

Bağırtı anırtı hak ile hukuku.

İmarsubank'ı Köygöçüren Otu,

Egesubank'ı Isırgan Otu.

Şarıl şarıl akan Yaşayanbank'ı

Kapmış o Zehir Zıkkım Otu...

Otların yüzüzü vardır sinsi,

İtkuyruğuna benzetir çevresi.

Su Yurdu Bankası'na çabuk talip,
Oluverince
Eline geçmiş tabii.

Uzundur diye ismini değiştirip
Suyurtbank koymuş kendisi.
Tarlanın bil cümle su idaresi,
Günüşiğinde verilmiş böyle
Aleni.

Bakırotluğu Adası var
Komşusu,
Anaotluk'un adeta olur yavrusu.
O'na kısaca **Bakırada** derlermiş,
Vaktidir Ayırık Otu yetişivermiş.

Ayrık Otsu Finans Bankası
Her bankın **off-shore** ortağı:
*"Daha fazla suya
Var su faizi,
Herkese bizden
Yüzde on beş dâhili."*
Diye diye beyinleri reklamlamışlar,
Suları **Bakırada'sına** doğru akıtmışlar.

Bu tarlanın her zaman sahili,
Yüzde onbeş dolu kontenjanlı haini;
Su Bankacılığı Denetleme Kurulu
Değil mi?

Bu kadar saf dilli olma

Öyle zannet ki!

Görevi;

İdare etmektir Otmeclisi'ni,

Görmezlikten gelmektir su transferini...

Uyarmak da görevleri arasında,

İş işten geçip gittikten sonra!

Su sermayesi Bakırada'sında,

El konulurken beş belahımıza,

Tez elden açıklanmış,

İkinci karar:

"Bizim tarlaya ait hesapta,

Görünüyorsa,

Olursa,

Varsa...

Otmeclisi'mizin garantisinde.

Eğer off-shore hesabındaysa,

Garanti yasaları kapsamı dışında!"

Bir telaştır

Sonunda hengâme

Nedir bahsedilen "off-shorte"?

Açılmış

Kapatılmış ansiklopediler,

Dert etmiş bunu bütün mudiler.

Ot kalabalığı olmuş öñü bankaların,

Hücum

Başlamış ki hiç sormayın.

İstisnasız bütün otlar zedelenmiş,

Ayrıkbank'a bağlanmış kaderinden.

Şöyle oturunca

Tarla kenarına

Ot çığlıklarını dinlediniz mi?

Yelde,

Fırtınada,

Boranda...

Hep o sesi çıkarır

Keçe sesi

Hış - hış hışş...

Tıs - tıs tıss...

Hey otlar, karşıdaki sizin meclis;

Hış - hış hışş...

Tıs - tıs tıss...

Medyası âlemlerin mizahı,

25 Nisan 2000,

OT-D Kanalı;

Harman Yeri Arenası

Saat 23.00 suları

Açık oturumu,

Aniden zedelenmiş Labada Otu:

-Of aman of

Of of of off !..

Biz ne anlarız ki şorttan,

Altta don

Üstümde mintan.

Yazıları küçücük

Sanki pire...

Ucunda Of aman of

Of off!..

Başıma geçirilmiş hâlde şort,

Raks ettirdikçe oldum sarhoş-"t"

Hoşt hoşt hoşt su faizil!..

Yüzde yüz müthişti cazibesi.

Biz oyuna geldik boyuna,

Kapıldık Otmeclisi'nin suyuna.

Derken Kapı Eşliği Otu:

"Kardeşim bu nasıl meclis?

Oyumuzu verdik oydu,

Suyumuzu verdik soydu."

Demiş.

Otların arasında zayıf nefesli,

Bizden biridir O

Küstüm Çiçeği

Filozof tavrıyla seslenmiş:

**"Şükür ki şükürler olsun!
Ne vardı bol suyumuz
Köşemizden,
Ne kaldı oyumuz
Kesemizden.
Kaybedecek başka yok şeyimiz,
Zincirlerimizden."**

**Tek farklı ses bu oldu
Tarihe geçen.
Gerisi unutuldu
Masal bu ya!**

KÖR GÖZÜNDEN ÖPÜLECEK

Ot erkeği, ah erkek milleti...

Suyunu kaptırdığı yetmezmiş gibi,

Dişisinin tek gözünü kör etmiş,

Tüten ocağına zehrini serpmiş.

Böyle halin gidişi kötüye,

Sarpa saracağını fark edince,

Otmeclisi yayınlamış genelge:

"Ot ülkesinin tüm dişilerine;

Bundan böyle ülkenin erkekleri,

Öpecek her gün

Kör ettiği gözleri!"

Her sabah-akşam

Emir bu ya,

Birer birer dökülmüşler ortaya!

Cephe alarak kadının ay cemaline,

Şapur-şupur kör edilen gözüne.

Şükran sunar gibi eğilerek üzerine,

Bir değil

Beş değil

Böyle her gün tam tekmil!

Günde iki-üç öğün.

Hâl-gidiş azap

Çekilmez kabak tadı,

Erkeğini sorgulamış incir ağacı:

----Gözümü çıkarıp kör ediyorsun,
Sabah akşam bu kör gözümden,
Şükür ederek neden öpüyorsun?

Sorusuna cevabı erkek incir:

-Eğer olmasaydı kör gözün,
Beni bu hâlimle görürdün.
Bugün kapıdan girebilmiş
Evdeysem
Kör tarafına seğirterek şükrederim,
Olmuş.

İyice akı karışan **dişi incir:**

----Otmeclisi

Ne ister kör gözümden
"Öpülecek" diye çıkardığı
Şu genelgeden.

Erkek incir:

—

SARI TARLA'NIN KÖSTEBEĞİ KİM?

Ölen ölmüş, kuraklığa dayanan
Bizim inatçı otların arasından;
Tıs tıslar birleşmiş hış hışlarla,
Her yönden geliyormuş hırlamalarla:

Tıs hır, fıs hır - tıs fıs sızl

Tıs tıs hırsız - hış hış hırsız.

Masadan,

Bacadan,

Kuyulardan;

Çın çm çın

Çan çan çan!..

Sesleriyle hep huzurumuzu kaçıran,
Dedikoduları *Midas*'ın kulaklarından!
Hiç eksilmemiş böylesi hava,
Off-shorezedeler kalmış susuz ya!
Mahkemelik olmuşlar bankacılarla...

Her şey apaçık ortada ama
Usul gereği söz savunmada:

Otların yüzüzü vardı hani,

Sinsi,

İtkuyruğuna benzetirdi çevresi.

Suyurtbank'ın sanık olan bu sahibi,

Sunmuş o gün savunum hikâyesini!

**"Bir orman köyü Keleş Ağa'mn,
Her yer,
Her tarafı
Ormanmış.
Az da olsa açılan tarlaların,
Suyu da
Seli de ağanınmış.
Tarlasına buğday,
Darı ekermiş.**

**Köylüler tarlasız ama yüce orman,
Tek geçim kaynakları ise hayvan,
Hayvan ve ormanla sabrederlermiş.**

**Ağanın orman sınırında yeni,
Gözdesi var bol suyu,
Seli.**

**Açtığı tarla pek verimli,
Bulunduğu yer tepe eteği.
Köylüler de özenip ağaya,
Tarla açıvermişler alt başına.
Taşlar sarımtırak renkte ya,
"Sarı Tarla" demişler adına!
Tarla olsa da iş bitmez ki...
Yaz kurak ve sıcak
Suyu hani?**

**Ağadan artan suyu isterler,
Karşılığına keçi teklif ederler.**

Ağaya dokunan bir şey yok,
Yağışlar eğer olursa su çok.

“Artan suyum varsa veririm.”

Der

Keçiyi yer,
Olur, karnı tok!

Nisan-mayıstır gelince zamanı,
Ağayla köylüler ekmiş darısını.
Toprak yanıyor ah cızır cızır,
Yaz mevsiminde yetiş

Ya Hızır!

Sanki ağanın eşeğidir gökler,
“Şey edecek” diye köylü bekler!
Bir damla fazla vermez gözeler,
Gün geçtikçe kesilir umutlar.

Son umut ağa
İnsaf ederse...

Kapısını tıkladıp suyunu isterler.
Pek pişman olurlar gittiklerine,
Bir söyler bin dert işitirler:
Köylüler:

---Keçiyi aldın, ver bize geri.

Ağa:

—Olur mu, *kesip yedim etini?*

---Bizim tarlaya su verecektin hani?

---Ben size ne söyledim,
Suyum artarsa dedim;
Ağanıza bile suyu yeterli değil.

- ...

Yolda giderlerken: (Köylüler)

---Vallahi doğru
Ağamız haklı.
Anlaşmamız böyle
Hakkı saklı,
Çaresi yok
Gidişatı olmaz bu işin,
Diye söylendiler.

...

Aaal..

O da

Ne?

Bu ne biçim kader?
Her zaman teknil, özenle sulanan
Ağa tarlasındaki darılar cılız cılız,
Sarı Tarla büyötmüş maşallah gürbüz!

Ağa içinden: "Var işin içinde hinoğlu hin!
Suyumu alırlar mı gece olunca
Çaresiz kalınca yaparlar mı acaba?"

Ağa:

—Suyumu *çaldınız*,

Hakkımı teslim ediniz.

Bağıra bağıra

Toplamış köylüyü meydana...

Bir itiraz yükselmiş havaya,

Laf kalabalığı sanki fırtına

Tatmin olunamayınca tabii,

Doğruca faili meçhul alana...

Ağa bir kendi tarlasına,

Bir de köylülerin Sarı Tarla'sma;

Baktırıp köpürür,

Etrafa saldırır...

Bir ara,

Makul fikriyle birdi söz almış:

—Su izi olur ağam,

Araştıralım.

Demiş.

Her yerde su izi aranmış,

Taranmış...

Sarı Tarla'dan masumiyet parıldarmış.

Pek şaşırılmış hâliyle ağa

Rahatlamış.

—Peki, *bu hâl neden böyle?*

Demiş.

Yoklanır tekrar

Kurcalanır tarla...

Birkaç köylü koşarak az sonra:

"Bulduk

Suçluyu bulduk,

İşte!

Bakın yere!

Toprak kömesine..."

Meğer hinoğlu hin tek suçlu,

Sarı Tarla'nın Köstebeği'ymiş!

Köstebek kümesi eşilmiş

Deşilmiş,

Yeraltında sanki yol mühendisiymiş!

Her gün ağa tarlasından,

Oluk oluk suları taşıyormuş..."

Diyerek

Savunum hikâyesini

Bitirmiş.

İtkuyruğu Otı tekrar söz almış:

"Hâkim bey, hâkim bey

Kabahat bende mi,

Asıl suçlu tarlamızın köstebeği değil mi?"

Deyince

Beraat vesikası verilmiş.

Hadi dostlarım cevap verin bize;

Bizim tarlanın köstebeği kimmiş?

KRAL ÇIPLAK

Mahkemeyi izleyenler arasında

Küçük çocuk ot babasına:

---Kral çıplak, baba bak!

Otmeclisi' dir Köstebek!

Ot baba:

—Sus ulan sus, *Sus-uzluk*,

Su alamazsak ederiz kulluk.

---*Sus - ur - luk* nedir baba?

—Peki, **fıkra anlatayım sana:**

Nasrettin Hoca bu,

Olacak ya!

Samanlığın kapısı dışında,

Diz çökerek yerde

Bir şey arıyormuş kendince.

Yoldan geçen **komşusu** o sıra,

Takılmış Nasrettin Hoca'sma:

---*Ne arıyorsun Hocam, hayırdır?*

Sözüne karşılık muzip **Hoca:**

—İğnemi *kaybettim samanlıkta*,

Köftehor nerede acaba?

Komşu:

---Diyorsun ki iğne samanlıkta.

İlahi Hoca

Sen çok yaşa,

Hiç aranır mı canım

Dışarıda?

Hoca bu,

Cevabı hazırda:

—Karanlık orası *baksana*

İğne aranmalı aydınlıkta,

Diyerek

Çıkışmış böyle komşusuna.

Yavrum,

Bu misalden sen gayri

Çıkartıver karanlıktan köstebeği.

AYSBERG

**Seher vakti öncesi gökte dolunay,
Tepsi misali parıldıyor bize Ay.
Işıklı hâlini fark ettik aynanın,
Oysa bize gerisi karanlık sırrını!**

Evet varlık

İki boyutlu değil

**Bak öyleyse arkasına doğru,
Eğil.**

**Güneş ışığı ulaşır her yana
Yöreye,**

Karanlık sır değil

Bizlere;

Farkı fark etme ayırıcılığı gerek!

O bir Aysberg,

Derin dağın kökü

Zahirî aynanın

Bâtını reel örtüsü,

Kaldırılması gereken doğal etek!

**Kültürün en kıymetlisi toprak altında,
Patatesin en değerlisi yeraltında!
Yeraltı mezarlığının ulu şahidi,
Sarı Tarla'nın saki köstebeği!**

Köştebek deyince aklıma düştü,
Başımdan geçen şu vakayla örtüştü:
Mevsim sanırım yaz sonu gibiydi...
Biber, fasulye, hıyar derken patlıcan
Sulama sırası soğan sayasına geldi.

Hoş olur bitkilere su vermek,
Saya kenarına oturup tünemek
Toprakta süzülüşün seyrine dalmak,
Kendi maceramızda aşkı örtüştürmek!
Toprak yatay görüş alanımdayken,
Soğanlardan biri kayboldu aniden.

İçimden;

Galiba bana öyle geldi

Dedim ama:

Aaa, yine tekrar etti!

Sanki çekiliyordu yerin altına,

İnanasım gelmedi ama

Her şey ortada!

Dört göz pür dikkat hâlde,

Nazarımı celbetti iyice üzerine.

Put olmuşum saya tepesinde,

Bir süre geçip gittikten sonra:

"**Cump!**" sulu çamur sesi geldi,

Bir soğan daha yeraltına çekildi.

Allah aşkına!

Gözlerimin önünde,

Bir bir kayboluyor soğan yeşilliği.

İnanamıyorum gözlerime ama
Öyle.

Sürüyor faili meçhul derinliği
Sürdükçe sürüyor
Sürü sürü...

Sahiden
Her şey aynen böyle,
Yeraltına çekilip giden
Kayıp soğan sürüsü!

Bir ara gözüm takıldı suya,
Arkadaş, su da akıyor yeraltına
Olamaz artık, bu kadar da fazla!

İnceledim
Sanki toprak olmuş elek,
Her şey ortada
Yakalandın ~~köstebek~~!

Meğer kilerine kışlığını dolduruyormuş,
Soğanları bir bir derine çekiyormuş.
Anlaşıldı artık
Yeraltı mahzeni
Sadece soğanlarla doldurulmuş değil,
Canım;
Zahmet et bir kereliğine
Eğil.

Bakıver nice faili meçhullere,

Mahzen dolu

Görmek isteyenlere:

Turp, pancar, patates ile soğan,

Yanı başında

Tüm gövdesiyle tapan!

Faili meçhullere uğramış sarımsak,

Diş diş parçalanmış kol ve bacak.

Çiçeği burnundayken minik zambak,

Ötesini...

Gel biz bu işi uzatmasak:

Yeşil saplarıyla beraber "CUMPI"

Çekilirlermiş toprak altına "CUMPI"

Kötebeklerin selameti uğruna,

Cump

Cump

Cuump

Cump!

Tosbağa da denir kaplumbağaya,

Çiftçilerin baş belası kendisi ama

Yeryüzünde kemirir bari bostanı.

Kaçamaz, yavaş olur kendisi,

Tarafımızdan keşfedilince delili!

Yeryüzü mezarlığım bilirdim,

Aleni

Yeraltı mezarlığını kötebek öğretti.

KAYIP ANALARI

Anaotluk Tarlası'nda ana soğan,
Yanı başına çöreklenmiş kör yılan.
Kendi aralarında söyleşirken o sıra:

Soğan:

—Ey yılan,
Dermişsin insanoğluna;
*"Beni öldür
Cesedimi de göm ama
Ne olur,
Yerde sürükleyip atma."*

Sürüklenip atılmak da güzel,
Yer üstünde ölmek ne mükemmel,
Bugünlerde yeraltı dünyasına,
Arada-sırada uğradığın vakit,
Mezarlıklara oldun mu şahit?

Allah aşkına!

Bana yardım et;

Yeşil soğanlar kayboluyor

“Cump”

İşte böyle bir mahzen varmış,

Söz konusu yer,

Cump Mezarlığı

Oluyormuş.

Yetiştirip kaybettim taze soğanımı,

Ancak sen bilirsin toprağın da altını.

Kurban olayım ne olur söyle,

Zümrût gözlü yavrum nerede?

Yılan:

---Toprak altındayken soğan anam,

Zamanımı kış uykusuyla geçiririm!

Uyanık olduğuma bakıp aldanma,

Görmez olur bu göz yeraltında.

Fazla umutlanma anaş soğan,

Soruna cevap verecek uzman,

Yeraltının kör mühendisidir,

Onu ancak köstebek bilir,

Demiş.

Soğan ana:

—Başımı dağlara taşlara vurdum,
Yürek çarpıntısından vücudumu burdum.
Yavrum
Yeşil soğanım
Otuz yıl oldu kayıp,
Aramaktayım.
Yeraltı ülkesinde yılanı rakip
Tek kapı, tek muhatap;
Hüküm tesiri altında bulunan o çap
Derinlere nüfuz etmiş muhteşem girdap
Kuyudan çekip çıkarmak sana münasip:

Herkes yamuk
Herkes dingildek.
Yarama olabileceksen tabip,
Yalvarırım sana köstebek!

Köstebek:

—Ana soğan;
"Allah fakiri sevindirmek için
Önce eşeğini kaybettirir
Sonra da buldururmuş."
O her şeye kadir
Bu öyle sır ki;
En az bir asır

Esrarlı zahir

Sen ise çok fakir.

Allah emrederse dökülür

Sapır sapır,

İşin Allah'a kalmış,

Zall.

Dütleğen otu:

—İtirazım sana köstebek;

İnsana dair iyi söylersin ya!

Ancak,

Birine mülk kaydedildi felek.

Meçhule kaçmış olan o eşek;

Orman yaşamında hür namlu,

Tek tüfek!

Kendine sağabildiği hayat ön koşul

Keşfiyle mağdur,

Kafeste şakıyan mahzun bülbül!

Eşeğin hiç mi dostu yok?

Üstüne firari eşekler bulunup

Harman dövdürülür.

Pıtırak: (otu)

—Kazılar

Faili-meçhuller için,

Derin kuyular...

Şahit olmak gerek

Yeryüzündekilere ibretlik:

Yeşil soğanlar derisiz,

Parça ponçık hâldeymiş kemik.

Dütleğen otu:

—Ah, ah şu insanlık!

Dünyaya gelişyle oluvermiş mesele:

DÜNYA

Gezegenler uzayda

Keyfe keder hayat,

Fır dolayda.

Ası livermez mi yüzü aniden,

Dünyanın?

Yan komşu kadirşinas

Pek hassas.

Gezegen Mars:

—Ne oldu birden böyle

Hal-i sıfatın kötünden öte,

Sanki darp etmiş zelzele?

Diye sormuş.

Dünya:

—O an vakit

Günündi...

Hâl ve gidişim üzerinize afiyet

Uyku sersemi.

Bir depreştim,

Gördüklerime inanamadım:

Yeryüzünde insan türedi!

Bundan kelli her yanı

Atış talimi,

Barınaklar taziye evi.

Nazlı kabak:

—İnsan

Belalı,

Üstelik fettean.

Hayvan kuzenlerine neler neler yapmış

Teknolojisi misliyle ızdırapmış:

FA R E L E R

**Kaddaflı diye biri
Ele geçirdiği iktidar darbeli.
“Komutanlara ders vermek”
İhmal edilemeyecek tek amaç.
Kese kâğıdı muhafazalı fareler,
Ona göre stratejik araç.
İlk gün
Komutanlara hakaret edercesine:**

***“Siz işe yaramayan
Akıl yoksunu
Elimde tuttuğum fareler
Şeytanın uyruğu.
Fareleri on kilometre öteye,
Tam tekmil
Teslim edemezsiniz,
Fareler bile sizden ehil.” Der.***

**Tümünü askerî araca bindirmiş,
Ellerine birer kese kâğıdı vermiş...**

**Fare bu,
Kese kâğıdı kemirilirken görünür felaket
Yırtılan delikten kaçış, kazanılmış hürriyet.
Darmadağınık vaziyet
Gafil avlanıvermiş garipler,**

Üstüne üslük hâl-i rezalet!
Her kafadan yülselemiş yoğun bir itiraz:

"Olmaz,

Asla mümkün değil

Taşınamaz!"

Tekrar araca davet eden **Kaddafi**,
Kucağında kese kâğıdıyla, işte tarifi:

*"Fareleri rahat bırakmayacaktınız,
Keseyi sağa-sola sallayacaktınız.
Fareleri afkalayıp birbirine vuruşturacak,
Sersem edip böyle, taşıyacaktınız."*

Başarıyla netice vermiş gösteri

Kaddafi:

"Halk farelere benzer

Rahat bırakırsan kabını deler.

Aşiretleri çalkalaya çalkalaya

Sersem et,

Torba içinde muhafaza edilenler

Millet!"

Söyleyip hisselendirir.

Dütleğen otu:

—Kimsenin aklına gelmeyecek yöntemi,

Hindistan siyaseti türetmiş,

Dünyaya emanet fil eğitimi:

Öncelikle büyük ölçekli bir çukur

Fillerden biri yuvarlanır paldır küldür

İşin başlangıç aşaması budur...

...

**Çukurun yanı başına gelen insanların
Giysileri simsiyah,
Evvelden kurgulanmış “*simsiyası*” tezgâh.
Günlerce aç-susuz zavallı fil,
Edilen işkence izleri üzerinden sızan delil!
Bütün bunlar eğitimin birinci bölümü...
Aynı insan bunlar;**

**Siyahları soyunur,
Beyazlara bürünürler.
Beyaz elbiseliler
Pek de efendi,
Hoşgörülüler!
Görülmemiş ölçüleriyle itibar
Fil çok mesut,
Üstelik bahtiyar.
O günden sonra;
Canhıraş hizmet,
Beyaz elbiselilere büyük sadakat
Derinden gelen minnet!
Tüm bunlar eğitimin ikinci bölümü ...**

**Siyahlara bürünen insanlara karşı
Devasa öfke
Büyük hınç
Saldırgan hissiyat.**

Eğitimin fil üzerindeki istendik sonuç,

Üçüncü ve son bölüm:

Terbiye edilmiştir,

Amaca erişilmiştir.

Gidişken: (Nam-ı diğer: Isırgan Otu)

—İnsan mı?

O ne fettan,

Devasa ölçülerde volkan,

Görünmesiyle beraber tozkoparan

Bu adam.

Dinleyiverin hele,

Bağ kökü kardeşimize neler

Başına ne çoraplar örmüş şarlatan

Eşek onun yanında asistan:

BUDAMA USTASI EŞEK

Kalın gövdesindeki kabuklar
Yılların nasırı mahtum,
Lüllüğü kırık ibrik gibi
Helâ taşına mahkûm.

Bir mahlûkat dadanır mış tadına
Ne yaprak bırakır
Ne cücüğü,
Yaşamı haraç-mezat ama
Meziyet sahibi o;
Bağ kökü

Tefeği keten helva
Kendisi daha koruk;
Yavru yenidoğulık:

"Ben de mi böylesi moruk?"
Diye diye kendisini,
Sarmış sarmalamış hayli merak...

Anlamaya dair,
Hayatın bu neticesine

Dayanamayıp soru yöneltmiş
Dedesine;

Bağ yavrusu:

—Neden?

Bağ kökü:

—Ah çocuğum, ah!

Bu nedir, çektiğim eşekten

Şansıma lanet olsun

Dönüyor direkten.

Budama ustasının bıçağı inşa ederken

Kolum kanadım geçiyor ayar-ı elekten,

Demiş.

Ağlaşmış dal budağı

En derin özünde,

Her şubat ayının mütecavizi

On dördünde.

Serzenişleri her yönden yankılanarak

Tüm otları sarmış

Pür-ü merak.

Pek münasip yol ararken telli kavak,

Pırt ederken içini boşaltan ot;

Pıtırak:

—Kardeş, nedir çektiğin azap

İlaç olmadı mı,

Sarıp sarmalayan toprak?

Bağ kökü:

—Her sene kolum kanadım budayan
Derleyerek çekidüzen verip ayarlayan
Şu gördüğün insan denen mahlûkat,
Öyle usta falan değil
Sahtekâr.
Esasen hakikat;
Budama ustası eşektir
Aslen o mimar:

Önceleri insan cahildi
Gözleri mahmur,
Bağa çılkım yemeye gelirdi
Mecbur.

Bir gün eşek dadanınca girdi başımıza illet
Kemirip tacız ettiği yer sanki ona zilyet.
İmdada insan yetişti de canımıza bereket
Eşşoğlu eşek sürülünce düzeliverdi vaziyet.

Ertesi yıl tecavüz edilen yerde bol salkım
Gayri sahanın bakır üzümliyse cılız çılkım.
Durumun bereketini hemen fark etti cadaloğ
Eşek kemirgenliğinden budama işini çakaloğ!

Usta benim deyip bağı bahçeyi eden imar
İnsana inanıp kanmayın sakın

Asıl mimar:

Eşşoğlu eşek dişleriyle ustaca çekti ayar

Usta eşek.

İnsanı budama çırağı sayar!

Zamanla boynuz kulağı da geçermiş, derler;

Bağı kemire kemire eşek illeti ayar verdi

Siyaset tesis eden insan onları eyerledi,

Diye cevaplamış.

AYAR İLE EYER

Adamotu:

—Vahşi hayat tabii yolunda akışkan
Darbesiz ses üretici hususi cereyan,
İnsana göre ayarlı değildi yabani
Doğal vücuda şartlı hâliyle vasatî!

Budama işiyle vahşi terbiyesi çok makul
İnsana yarar sağlayan istikamet pek makbul.
Ayıklayıp düzenlediği fayda tesisatıymış meğer
Balans ayarı yapılmış bağa
Vuruluverdi eyer.

Mecrasında akan suyun terbiye edicisi
Ona siyaset uygulayıp ayar veren seyisi.
Üste un öğüten şu değirmen tesisi
Yabani suya vurulmuş eyer mülessesesi,
Altın bileziği değil mi?
Vahşi ata vurulan eyer misali
Ayarı şahsa mahsus yapılmış,
Tescilli.

Olur ya bîr kere siz düşünün;

Ayarsız eyer,

Bindiğiniz at

Terbiyesiz insana benzer!

Terbiyesiz deyince yine aklıma düştü,

Babamın başından geçen vakaıyla örtüştü:

Adamotunun babası:

—At arabasıyla seyahat tanzim ederken

Bir Roman kızı seslendi

İzahat vermeden:

"Dede, dede, sana terbiye lazım!"

Derken;

Soğuk ihtarnamesiyle irkildim

İlk elden.

Dizginleri çekince *"tangır tungur"* talimat,

İbraz-ı talaz netice

İdare- i maslahat!

Tansiyonum had safhaya erdi vesveseden

İhtilafa sebep neydi kızım ilaveten?

Roman kızı çehreme düşen ihbarnameden

İcabet ederek *"terbiye lazım"* sözüne izahat,

Lafına başlarken ihtiyati tedbirli irtibat:

**"Dede, ihbarımı yanlış anladın
Biz at koşumuna deriz terbiye.**

Hayvanı arabaya bağlayan

Eyer,

Gem,

Başlık,

Eğri ağaç

Dizgin...

Bilcümle edevat, edep sağlar sürüye.

Bak ve gör bir kere

Her yönden bozuk vaziyet

İntizam önerdiydim sana,

Benden insaniyet.

Ayardan düşmüş eyer, artık iş görmez

Ata sahip olursan eğer

Seni örselemez."

Dedi.

Tutuştı seksen senelik ömrüm

Oldu mu israf,

Roman kızı filozof

Alın size olsun itiraf.

"Terbiye" tastamam

Zihnimde çakıverdi intiba

Lütuf değil hâli hazırdaki vakıa

Böyle söz işitmemiştim hayatımda,

Demiş.

Bağın terbiyesi budamalı ayar,
Bağcılar pekmez sağlar.
Atın terbiyesi koşumlu eyer,
Üzerine insan biner.

Boyunduruğa şartlanmış öküz
Tarlada çift sürer.

Boyunduruk,
Yular,
Ayarlanmış eyer
Sular değirmeni döndürmeye gider.
Sömürü elbisesi giyllmişse
Ne fark eder?

Özel mülkiyetli bukağı
Bil cümleyi ayağından bağlar,
İnsan insanı bu sayede güder.
Zincirleriyse tüm varlığı

Başka nelerini kaybeder?

Ayarlanmış saat misali
O da var;
Yayladan yavrusuna koşar
Allem-kellem ederek insan
Sütünü sağlar.

Kurulu tezgâhın

Müesses nizamı

Sömürüye çok yarar.

Yılan kurbanını başından yakalarmış,

Gerisi kendiliğinden içeri kayarmış.

Sırtımıza ayanı verilen

Görünmez eyer;

Her yana-yöreye göredir,

Orijinal.

Neo-liberal:

"Terbiye lazım" diye diye

Dehlerken,

Kişiyे özel

Binermiş!

ALABALIK ve YAVRULARI

Misal bu yal

Anne alabalık yavrularına

Sırası geldikçe nasihat

Fırsat eğitimi esaslı izahat:

Anne balık:

—Yavrularım,

Şu gör düğünüze sakın

Yanaşmayın.

Ona derler çengel

Yemleme tuzağı vargel

İlgilenip avlanmayın.

Tam da o sıra aniden

Üzerlerine ağ düşmüş,

İntikal ettiği yerden...

Yavrular yana yöreye üşüşmüş

Bil cümlesi korku içinde.

Telaş bulmacasında koştururken

Soru hazırlayıp etmişler ihale:

Yavrusu:

---Anne bu nedir?

Anne:

—Yavrularım,

Ondan kurtulmak imkânsız,
Hareket etmeden verin taviz.
Nafile çaba göstermeyin
Sakin oluverin şöyle, ifadesiz.

2. Yavru:

---Anne, anne bak,
O balıkları atıyorlar suya!

Anne:

—Sus, arsız,
Hayâsız,
Terbiyeli olmak lazım,
Zehirlenip **komünist** mi olalım?

Bu vakit
İnsanın nazarını celbet.
Güzel yanlarımızdaki hüviyet,
Geçer akça sunar variyet
Derhal icraat!
Vaziyet;
Hizmet-i ibraz.
"Sûs balığı statüsü"
Bizim için vasıta,
Hep birlikte elde edilmeli vefa.

3. Yavru:

---Nerede buluşacak teşekkülümüz,
Varlık bulacak dediğin statümüz?

Anne:

—Akvaryumda yavrum
Orası,
Suyla dolu vakum...

3. Yavru:

---İstiflenir mi orada tecavüz?

Anne:

—Sadece özgürlüğün gider
Yaşamın bir şekilde sürer,
İşte yavrum, böyledir vaziyet.

2. Yavru:

---YA İFFET!

Anne: ...

2. Yavru:

---Zehirli saydığın **komünist**,
İffetiyle menkul irsiyet
Terbiye her zaman
Başımıza illet.
Bize **tebelleş** işte
Bu zillet,
Değil mi anne?
Demiş.

Ahmakıslatan yağmuruna tutuluvermiş işgüzar
"Kişiyeye özel" ayarlanmış, çengeldeki intihar
Soyunu-sopunu süpüren **Neo-liberal ağ**,
Velhasıl çok pahalı ödetilmiş o meblağ...

MATERYALLERİN İTİRAZI

**Her şeyle savaşılabilen kudrettesin ama
Güce manidar olan materyallerle asla!
Total aklın rey gücü ahenk görüntüsünde
Tecrübe ettiklerin materyal(izm)in tarihi
Acı bandrollü konsantre.
Keşfe muhtaç durumdaki fiilî güzergâh
Vicdan için ikametgâh!
Optimal vücuda bağlaşıklık işlet onu
Aklın tavsiyesine mâhal
İzah tescilli,
Bilim enerjili nehir...
Tercih edilme sebebi,
Azimata mukabil
Hâlbuki rey verip yediğin o zehir:**

**İnsan genl aşılanmış GDO'lu mısırlar
Lezzet tarihine iğrenç itlafla yansılar.
İştah bırakmadı ki kabak aşılı karpuzlar,
Canımıza kastetmiş Neo-liberal vantuzlar.**

**Amerikan kaputu,
Yağı,
Çaputu ile
Süt tozu...**

**Truman Doktrin'li Marshall'ın telaffuzu,
1950 yıllarına ait sönmüş volkanın havuzu.
Dedim de**

**Aklıma düştü;
Vakayı nüshası.
"Saksı Nene Otu" imiş
Bir dönemin istisnası.**

SAKSI NENE

Bir gün Ankara'ya gitmiş Saksı Nene,
Tedavi olmakmış hedefi basur üzerine.
Birkaç gün kalmış kardeş evinde

Ancak;

Apar topar dönüvermiş aziz memleketine.
Seyahat dönüşü meraklısı çok olur,

Seyyaha sorarlar elbet:

—Ee... Nene!

Ankara'da ne var,

Ne yok.

Anlat bakalım kısa süren

Şu ziyareti,

Diye.

Saksı Nene yerinden şöyle bir doğrulur,
Ellerini yana açarak

Ne dese buyrulur:

---Lete yağı, sene yağı

Yeyemirem yeyemirem...

Saksılar gelir gider

Yatamirem yatamirem...

Söz hünerini

Canlı âlemde

Sürdürürken,

Lakabı "Saksı Nene" kesilir

Vekâleten.

Bütün âleme yayılırken

Bomba gibi bu tevatür,

Kapitalizm çobanlarını değiştirip

Sürülerini "medeniyete" götürür,

Şehrin tutsaklığında cümlesini süründürür...

Dipnot:

Lete Yağı: "Vita" markalı margarin (*vita yağı*)

Sene Yağı: "Sana" markalı margarin (*sana yağı*)

Saksı: "Taksi" (saksılar; "taksiler") maksatlı

Dili telaffuz edemeyince söylenmiş

Kendine özel bir tanımlama.

KEÇİYİ SATTIN SEKSENE

YAĞINI ALDIN DOKSANA!

Huzur üreterek çeker sakın tabiatın kucacı
Cancağızım unuttuk ya artık, has tereyağını!
Ağız tadımıza eşlik etmiyor lezzet ve zaman
Lete yağı, sene yağı ile hayatımız boş ve viran.

“Lete yağı” ilk duraktan çıkış aldığı vakit
Ağız tadımız icarlandı “lete”ye nakit...
“Artık değer” üzerinden kurulunca ittifak
Çerçi tezgâhından köye atıverir kapak.
Ucuzluk ya!

Bir kilo tereyağına

Bir buçuk kilo “lete yağı”

Böyle kazanıldı değiş-tokuşuyla imtiyaz.
Sarışın afet cezp ederken bizleri, tezgâhında
Gafletin farkına varan,

El âleme yapamadı ilaz.

Dinleyin hele siz;

Sütleğen otunun başından geçen bu olay
Herkes münasip kurumsal darb-ı mesel.
Kazanmamız gereken değerli pay;

Farkına varamayanlar için bedel,

Akaldışı ve küresel:

Kavurmalık hedefiyle ayrılmış dört keçiden

Birini yanına **bac** edip sessizce giden

Kocas **ballıbabaya** seslenir, ta uzaktan:

Sütleğen(otu): —Nereye?

Ballıbaba(otu): ---*Kasabaya*...

—Öyle mi?

Yanındaki **bacı** kavurmalık?

---*Kasabadayken harçlık*

—Olmaz,

Çoluk çocuk için rızamız.

İnsaf et,

Anlayışlı ol,

Vicdansız,

Diye söylenmiş...

Sözünü geçirmek ne mümkün

İkna edilemez bir türlü,

Çobanlığı hayrına

Haraç saydığından ötürü!

Kavurma zamanı yakın; üç gün sonra

Kalan üç keçiyi de kesmişler ama

İhtiyaç hâsıl olmuş ilave yağ bir vasıta.

Sütlegeen:

—Hey ballıbaba

Bakıver hele şuraya!

İstikamet

Keçiyi sattığın kasaba,

Yedi kilo yağ lazım oldu kavurmaya.

Biraz acele et

Fazla beklemez et,

Bln ata

Doğru kasabaya,

Demiş.

Talep,

Evvelce sattığı o kasap

Alelacele yedi kilo yağ sen kap!

Böylesi nazıra muhatap

İllaki bir Hızır;

Eşinin önündeydi yağ,

Öğle vakti hazır!

Sütlegeen: —Yağı kaç a aldın?

Ballıbaba: ---Doksana.

—Keçiyi kaç a?

---Seksene.

—Tüh sana;

**Keçiyi sattın seksene,
Yağını aldın doksana.**

**Adın pek uygun kör olasıca;
Ballıbaba ballıbaba...**

Oluyorsun madara!

Demiş.

**Cork cork süt emzirirken ana tabiat
Yalancı meme takılır doksana aparat.
Kola tipi tada boyun eğdiren itikat
Eyer ayarı ile Neo-liberal sevkıyat.**

**Kıymet- i harbiyesini bıraktın mı aklın?
Karanfil kokusunu bile kaybediverdin.
Parfümeriden çakma kokulu sentetik,
İtinayla tedavül edildi doksana tedarik!**

**"Su satılacakmış parayla" deyince
O sıra olurduk ifrit.**

Şimdi ise;

**Kaynağın topunu sattık seksene,
Şişesini almaktayız doksana!**

Kısır edilen tohumların

Hepsi birden hibrit,

Böyle getirdik ama

Böyle gitmez Ballıbaba;

Soyuna kibrit suyu bedava!

NERENİN GÜZEL?

Semizotu:

—1970 senesiydi...

Memurlar Bingöl'e gelince

(O sıra otel bir tane; ibretlik)

İkamette öncelik,

İstikamet doğru otele,

Otel çalışanı gence:

"Nerenin güzel?"

Sorusu temel teşkil ederdi:

Memur: ---Nerenin güzel?

Otel çalışanı genç: — ...

Gencin boş bakışları,

Rehber!

Açık tarıfın arz-ı endamı

Daha muteber:

---Oğlum;

Nerenin peyniri,

Pekmezi,

Torağı,

Tereyağı,
Armudu,
Yoğurdu
Ve kazı güzel?

—Haa!

O mu?

Beritanlılar'ın tereyağı,
Yoğurdu,
Peyniri;
Genç Köylüler'i'nin dut pekmezi,
Vartag'ın armudu
Haşır huşur,
Pek meşhur.

Diye cevaplamış.

Üç beş ay sonrası
Lojmana nakil sırası...
İcra edilirken,
Hasılatıyla giderlerdi.
Kodiklerine bir hürmet
Bir hürmet,
Taltif edilen ilahi velinimet!
Doldurup boşaltarak
Afiyetle yerler,
Memleket kilerine bile naklederler,
Dedi.

Eskiden:

Manisa'nın sultanı üzümlü,
Kırkağaç kavunu,

*Elazığ'ın öküzgözü,
Bursa şeftalisi.*

*Buca maltız keçisi
Yağköy zeytini,
Dağdere armudu,
Mermere'de topatan havunu,
Süleymanlı'nın kazan karası.
Frenkli Mintıkası'nın inciri,
Kır tarlanın bamya ve börülcesi,...
Kısacası;
Ağız tadımızın tasdikine mahal,
Tasnifi.*

*Şimdi kodikler ne bizim
Ne de memurların?
Kocaman gemilere
Emtia taşıyan tırların.
Önümüze ne geldiyse şükrederek
Bizdeki mide değil de çuval mübarek,
Bilumum eşya için dipsiz olan ölçek.
Ağız tadı bağlanır mideye
İşkembe sonuysa obeziteye,
Bu tarzla tersten bakmaktayız:
Hayat dârbûnüne,
Döbûrüne.*

Değerli Yumurtanın Dölü

Kum darısı:

—Sırtımızda kapitalizm
İnsan varlığından ötürü...

Nazlı kabak:

—Hurdalık marifetinin
Küreselleşen terminatörü:
Hurdalık nazırı;
Tavuk yumurtasının
Seçkin dölünü,
Yirmi bir günlük emeğin cücüğünü.
Hangi vicdanla koparttı gülünü
"Allah'a sığındığı her Allah'ın günü"
Katleden muzır
İnsan denen o hınzır!
Misal vermek hâsıl oldu artık,
~~Arz edeceğim emsal asıl yaratık:~~
Dövüşlerde bir numaraymış Keleş
Yenilmez,
Gözü pek,
Müسابakada kalles.

Şöhret her yanı sarmış vesselam

Müstesna olan dölü

Saf kan ihtişam.

~~Tüm köylünün~~ gözü,

Tayyib'in **Keleş Horozu**'ndaymış.

Hedef Tayyib'in kumesinde,

Keleşli tavuk yumurtasında:

"Komşu çocuklar için üç yumurta.

Kahvaltılık!

Bir sefere mahsus kardeş

Evdeki nûmayişe mastralık."

Aşağı-yukarı böyle işletilmiş kurnazca plan,

Onları sevk edermiş dolambaç yollara aniden

İhtişamıyla beraber tepeden inme heyecan.

İçi özene bezene hazır konforlu foiluk

Kendini vakfeder adeta kuluçka eden tavuk.

Keleş yumurtalar öyle kıymetli ki

Kontrolü zevk üretebilen nadir idman

Ortaya çıkan netice pek esrarengiz,

Şaş kalınacak ölçüde hüsrân:

"Öteki civcivler sanki patlamış mısır,

Üçü de bozulmuş be arkadaş

Akla hayale sığmayan sır.

Şansıma bak kardeş

Artık yeni kuluçka seferine kaldı

Keleşli mezuniyet..."

Yalan talepler işletilmiş tekrardan

Bu seferki beş yumurtalık İmtihan
Beş elemanlı kuluçkayla ihtiyatı tedbir,
Lazım değilmiş işaret
Tescillemeye dair.

Yirmi bir güne tabi olunmuş itinayla
Sanki facia misali müstesna anıyla:

Oğul:

--Yine *bozuk baba*

Baksana.

İçinde yok ki

Maddi kudret.

Baba:

—Anlaşıldı,

Bunlar münasebetsiz yumurta

Dâhili zafiyet.

Bahatsızlığın hesabını sormakmış istikamet
Tayyib'in kapısına takılan hiddetli vaziyet:

Baba:

—Bize *verdiğin yumurtalar bozuk çıktı*

Kuluçkaya çift posta,

Yatırdıydım oysa.

Tavuklar hepten bıktı,

Zıvanadan çıktı!

Tayyib:

---Kahvaltı bahanesiyle çevirdiğiniz

O dolap,

Bedbahtlığınızın siyaset sahnesine

Muhatap.

Kaynar suyla banyo ettirdiğim

Yumurtanın içinde

Fırtına kopar,

Elbet oluşur hasar.

İşlediğim kusur

Kurnaz taleplere mukabil

Alınmış tedbir,

Size mahsus değil.

Hissedin artık görün beni

Mazur.

Keleş horozum çok kıymetli

Pek de mahir

Dölünü kaptırır mıyım?

Ulu orta zahır,

Demiş.

Kum darısı:

—Başımdan geçti buna benzer macera,

Soyumuzu kurutacaktı lanet *entrika*:

Meymenetsiz sanki soyum sopum için hafiye

Kuş besleyen meraklılar

Üretemeyip müşterisi olsun diye;

Beni kaynar suda hařlayan

İřkenceci madrabaz,

Kuşyemi satıcısı olan

Vicdansızdı,

Hem de kurnaz.

Ölü yıkayan habak:

—Bir ekime mahsus sũrdũrũlebilen soytarı,

Hibrit tohum nafakalıdır hallacın intiharı.

Çabuk yıkayalım ki ceset koknasın telaşı

Neo-liberal soysuza göredir musalla taşı...

Haşhaşlye:

—Deniz kenarındaydı turist adam,

Bir telaş, bir telaş...

Hâli pek nahos

Beynelmilel berduş

Kepaze gibiydi,

Arkadaş.

Gelen-geçen...

Mahşerî kalabalık,

Çevresini sarmış belalı mahlûk.

(Belahlardan birine)

"Hışhış hışhış,

Hışhış hışhış..."

Israrla tekrarlıyordu:

"Hışhış hışhış!.."

Yalvar yakar acınası hâldeydi adam,

İhtimal o ki bir sipariş.

"Şivesi bozuk" vesselam

İçimden seslenirken

Hamle yaptım;

"Mahiyet o ki

Talep edilen şey, haşhaş."

Bağır vermişim lappadanak

Özgün salahiyetimle.

Anlaşıldı ki o turist

Gözleri patlak,

Vaziyet dehşetengiz
Kalakalmış ortada, çaresiz,
Ona hasret.
Meram anlatmak imkânsız
Üzerine çökmüştü musibet;
HÂL-i hışhış!

Ölü yıkayan kabak:

—Ağızına sağlık

İnsan öte değil

Aslen bu dünyalık

Öte-beri derken,

Pervâne misali dönerken

Doğasını arayacak ahmak.

Hışhış haşhaş

Hışhışhış haşhaşhaş

Haşlanacak

Velâkin yanında kimse olmayacak,

Demiş.

KELLE YİYEN ADAM

Özgün sedasıyla o sıra,

Dütleğen otu seslenmiş:

—İsabet!

Denk düştü,

Arz ettiğiniz cerrahi mesel.

Hatırıma düşürdü

Meşhur emsal?

Darb ederek konulara intikal.

Rivayet olunur ki:

İşini bitiren kasap;

But,

Boyun,

Döş yatağı kebab...

Özene bezene sanatsal tasnif.

Vitrin kuyusuna düşen kelle,

Pek resesif.

Hedefinde cebi şişkin,

Ehli keyf esnaf.

Gelin-görün ki icabet eden

Hep küçük esnaf

Oluşmuş.

Eşraftan Kamil Bey

Hizmetkârını gönderiyormuş.

Sanki fukara misali

(Sen öyle say!)

Kelleye yöneliyormuş.

Bir değil

Beş değil

Her sefer,

Sofrasında kelle pek muteber!

Bütün kasaba halkı diline dolamış:

Han,

Hamam,

Altınları

Daha nereye koyacakmış?

Kör pencereleri dahi

Açarmış merak,

Uygun yol bulup sormuş biri

Lappadanak:

"Parası yetişmiyor ki

Ne yapsın garibim?"

Denilse bile vicdana sığışmıyor azizim.

Talebin olmuyor cancağızım,

Şöyle döşünden.

Acaba

Kelle sevdalısı hayata mı küstüğünden?

Kelle yiyen adam: (Kamil Bey):

—Ey güdük kafalı,

Zavalı zevat.

**Üç sebepten dolayı
Arz eder kelle ispat:**

* __Ucundan eğer çalışırsa hizmetkâr
Aldırdığım et ortalıkta tarumar.
Kelle âlem içinde yegâne vücut
Noksanlığı varsa sırttan tek boyut,
İlk sebebimi böyle sunar.

** __Lokantacı çırağını yollayınca kasaba
(İçinden):

*"Sıkı sıkı tembih etmedik galiba
Ağır olacak fatura,
Korkarım but ala
Budala!"*

Dermiş.

Gerdan etinden alacağınız gıda
Bölgesel fayda,

Kelle böyle mi ya!

Yanak,

Dudak,

Dil,

Beyine konsol.

Üstelik de mahir,

Komplike hâliyle tam besin,

İkinci sebep.

*****__Üçüncü neden**

Bence pek önemli derim;
Hangi hayvandan et yediğimi,
Sırtışından bilirim!

Dize gelivermiş kasaba esnafı:
*"Kelle yiyen adam
Gerçekten hayat sarrafı."*
Diyerek tasdiklermiş.

Böylece hisse alan tüm zevat
Kumbarasına katılırken hâsılat
Üstüne misli misli hayret,
Baharatı ile parmak ısırılmışlar!
*"Kelle yiyen adam pek akıllı
Zenginliği zekâ çengelinde takılı"*
Der demez seslenmiş;

Nazlı kabak:

—Amma yaptın Dütleşen kardeş!
Anlattığın mesel uygundu,
Çok güzel.
Ancak yorumun facia,
O kadar da ilkel:
"Kelle âlem içinde yegâne vücut"

**Kelledeki beyin beynimizin de gıdası
Veyahut.**

**Fukara cephesinden
Emperyal cepheye
Rezonans,
Mecrasından göç ettirilen beyin
Tavaf ettirildiği müesseseye
Reverans.**

Ölü yıkayan kabak:

**—Tabii ya!
Doğan mı yoksa
Tavuk mu?**

**Diye sorunca;
Nazlı kabak, Haşhaşiye,
Dütleğen otu ile Kum darısı
Şaşkın vaziyetle bakışmışlar!**

DOĞAN MI TAVUĞU / TAVUK MU DOĞANI TAŞIR?

Ölü yıkayan kabak:

—Arz edeyim:

Merakınıza tedavi olacak merhemi,

Yolunmuş tavuktan arta kalan perçemi.

Doğan küçük ama

Alıcı bir kuş,

Tavuk pek büyük lakin

Yüreği bir kuruş;

Doğan

Av üzerine şimşek gibi

Çöker...

Havalandıklarında ise tortop

Öylece giderler...

Pençesi sanki kör asma kilit

Tavuğun boynunda

Esrarlı, izaha muhtaç vesait

Yalan-dolan değil

Bilcümle huzurunda.

Kim arka teker

Kim taşıyıcı vestiyer?

[Sorun burada ya!]

Seyre dalan zannediyor

Tavuğu taşıyan doğan!

Her varlık cürümü kadar feveran.

Oysa doğan,

Tavuğun vagonundâ olabilecek

Eleman,

Akılcı olan.

"Tavuk doğanı taşıyor"

Tez

"Doğan tavuğu taşıyor"

Antitez

Seyredenler anlaşılamaz bir türlü;

Gez

Göz

Arpacık bağlantılı

Kusurundan ötürü.

Bilim insanlarına

Sirayet eder vaka,

Neticede bir oy müstesna!

Problemi analiz eden

Bilim şurasının tespiti:

Şürekânın şahitliğine hitaben:

"Gökyüzü uçsuz bucaksız deniz

Şarjlı konfeti,

Tavuk,

Debdebeli fırtına merkezinde,

İğreti.

Boynuyla taşımakta doğanı

Can yeleği gibi,

İnzibati.

Tekne pençelenmiş can direğinden

Canlı cenaze yükseliyor

Arz dairesinden"

Raporuyla sunulan sentez!

Haşhaşıye:

—Çok tecrübe ettim,

Operatörüyüm beynin.

Beyni ters yüz eden benim

Esrarlı bağ müessesem

Morfin,

Bir defa da henden dinleysin:

Sadece görevlerinden biri

Sevkiyat,

Daha neler var neleri

İdare-i maslahat,

Eserleri.

Vücuda dair tüm şifreleri

Varlık sebebi,

Genetik bilgileri

O muhafaza eder.

Neslin devamına dair

İvır-zıvır işler

Beynin zevk mesaisi!

Kum darısı:

—Anladım,

Doğan kurbanının boynunda

Parazit misali.

Kelle göçü dedikleri

Yoksa

Beyin göçü mü?

Pensilvanya,

Paris,

Oxford'a...

Kurulmuş asma köprüsü mü?

Bütün şifreler,

Genetik bilgiler,

Dosyasında.

Borç köpüğü,

Analiz yaftası

Boynuna asılı vaziyette,

Otobüs şoförü

"Hac" yolunda...

Haşhaşiye:

—Esas şimdi,

Hey Arnavut biberi

Hikâye vurma sırası bende

Mesele:

AMAN BU YIL HACCA GİTME!

**Sebebi varlık,
Şehirde yüzlerce dükkânı
Kiralık.**

**Evleri arsası,
Para cabası
Dünyalık...**

**Şehrin kira piyasası
Hacı Süleyman'a tapulu
Vasıflı taraf
Esnaf;
Ona göre kurbanlık,
Mekanik hac fonu!
Bayram yaklaşıırken
Bir stres
Bin stres...**

**Çarşı esnafı
Sanki bekliyor kasabı...
Bir koyun örneği
Mukaddes.**

**Heryıl
Bıkmaz,
Usanmaz hâlde akkor.
Köftehor
Hac yolunda.**

Kiracılara:

"Niyetim hacca,

Dükkân ıcarı

Bundan böyle binbeşyüz lira.

İstersen pılını pırtını topla."

Veyahut nizama uy.

Of puf,

Oy aman aman

Serzenişler laf-ı güzaf...

Nihayet hacı amca

Genelkurmay!

Diğer mülk sahiplerinin de

Referansı hacı,

Küçük büyüğün izinde!

Kira borsası,

Açılış hac zamanı,

Hacı Süleyman'ın elinde,

Emrine amade.

Her sene o

Tırmandıkça kutsal merdivenlere

Ateş düşermiş şehrin

Tüm sakinlerine...

Şehir sakinlerinden biri.

Allak bullak!

Mevlana'dan alıntı yaparak:

"Ey şark çıbanı!

Aldığın o ilham

Bir çeşit cüzam!

Başkalarının *kil rızkanı*

Tırtıklaya tırtıklaya

Şekerini hüviîten adam

Sen hac yolunda

'Öte dünya Şekerleri'ni toplarken

Bu dünyadakilerin

Kilini eksilttiğinin

Farkındasın,

Eminim.

Esasen:

'Hacca' diye diye

Bahaneyle devşirdiğin kil sayesinde

Satın aldığın '*kutsal şekerler*' kil!

Bu dünyalığını bahane etme,

Aldatma."

Demiş.

Vakit tamam

Bir ihtişam,

Arz-ı endam:

Sokağın dîp ucundan

Hacı Süleyman Ağa görünmüş.

Kil yemeye kararlı,

Besbelli ki bakacak

Niyetin infazına.

Birdenbire kararmış etraf,
Bilumum esnaf
Sarıp sarmalamış çevresini
Vaziyet gıcırtılı hırıltılı ve killi,
Bağırıyorlarmış:

"Aman!

Bu yıl hacca gitme."

Diye.

Ölü yıkayan kabak:

—Öyle pek numarası yok

Sadece *ver - al*,

Kelle operatörüdür

Neo-liberal.

Tavuğun gövdesi maşallah

Etli buttu.

Olursan I.M.F uyrugu,

Ayvayı yersin,

Maazallah!

Hüküm sahibi

Kelle kabındaki

Beyin.

Çantasındaki dosya

İcazeti;

Boyun posun devrilsin

E mi?

Aşıırma kayışı tek

Biz,

Mayın patlatan eşek!

Eşsiz,

Benzersiz,

Pek gizemli

Devasa ölçülerde *toplarkanal*.

Hak ediş mostralık

Tek perçem *atarhanal*;

Şatafatlı.

Bembeyaz astar boyası

Dibinde muhafazakâr;

Tükürükle yüz yıkatırlar.

Netice:

Oluverdik krize ortak

Otlağa yayılıp atıverdik kapak.

Tavuk biti doğan pek aymaz

Yoldaş:

Var,

Yok'un derdinden anlamaz.

Dinleyici locasında ot sayısı

Muhabbet geliştikçe artmış

İş kaçakları:

Hallaç tokmağı,
Deve dikenini,
Çoban döşeği,
Kaynanadili,
Gidişken
İle
Böğürtlen
Katılmış.

Çoban döşeği: (*Merakla*)

—Hani şu adam;
Her sene-her sene
Hacı olan vesselam,
O yıl hacca gitmiş miydi?

Haşhaşıye:

—Kaçırır mı hiç?
Desem ki özenç,
Değil.
Hâlden vakitten pek anlamaz
Patlatacak zamanı düzenbaz,
Beddua yağsa da üzerine şeklen
Nihayet o nüksetmiş siğil!
Dilek:

"İnşallah,

Hac yolunda o yediğin

Kıl

Boğazına dizilsin

Allah vekil"

Diye talep ederek...

Kaynanadilli:

—Yediği "kıl" boğazına

Dizilmiş olabilir mi?

Haşhaşıye:

—Oradan olmamış dönüş,

Derhal boğulup ölmüş.

Haber ulaştırıldığı vakit

Bayram etmiş bütün zevat.

Hatta

Bayrama katkı sunan Ay

Temposuyla ilave vokal;

Hep birlikte

Çekivermişler halay!

Kaynanadilli:

—Kurtulup rahata ermişler mi?

Haşhaşıye:

—Eski semerci öldüyse eğer

Eşeklere yeni semercinin

Eli değer.

Oğul babasından daha beter
İntikal eylemiş tabii
Üzerine miras.
Mirasçıda bir ihtiras
Bir ihtisas
İnim inim inletiyormuş
Kanındaki esas.

Kaynanadili:

—Demek,
Semerciyi değiştirmek
Çözüm değil.
Semeri sırtından
Atmasını bilen eşek
Stül.
Taşı gediğine oturtmak gibi
Öyle misal sunayım ki
Unutmayın beni:

(Not: Sözümüz meclisten dışarıdır! Esasa ait eleştirilerimiz hacca ait şahsi emellerine mesken tutan ve hem "kendini" hem de çevre çeper halkı kandıran; öyle zanneden "çapulcu" kurnazlardır. Haccı demirci dükkânında alın terini biriktirmek suretiyle cehd edip giden insanın hayatı fiiliyatını tamamlar. Aksi beyhude!)

KUMASI UĞRUNA AĞLAYAN KADIN

Şüh Efendi bu sıra

Yetmiş beş yaşına

Merdiven dayamıştı.

İlk eşi yaştı

Hem de amcakızı

Günbatımı.

Kırk sene geçtikten sonra

Amcakızına kuma

Gündoğumu tazecik.

Bütün itirazlara rağmen

Aldırış bile etmeden,

Eve getirdiği Latifecik!

Latife ile Kadın Ana

Daha

On yıllık kuma.

Arkadaş,

Sanki bu,

Azrail'den yana bir çeşit şaka:

"Adresi şaşırmış galibai"

Dedirtmiş.

Latifecik ruhunu teslim etmiş.

Taziye çadırı erkeklere ait mekân

Kadınları kabullenecek olan,

Evdeki asıstan.

Koyuvermiş çığlığı Kadın Ana
Bir soldan bir sağdan
Deliyor feryat-ı figan!
Saçını başını yoluyormuş
Hâli perperişan...

Görenler İçinden:

"Vicdan sahibi kadın
Kumasını ne kadar severmiş!"
Diye geçirirmiş.
İçlerinden biri
Hâl meseleyi,
Şıh Efendi'ye
İntikal ettirmiş.
Vaziyet çok karışık,

Şıh Efendi:

"Öyle mi?
O'nun ilacını ben bilirim
Gider teskin ederim,
Şimdi."
Derken eve yönelmiş giderayak.
Kadın Ana'nın sırtını
Şöylesine sıvazlayarak:
"Üzülme kurban, üzülme
Taziye bitsin hele,
Derhal alırım sana
Tazesinden bir kuma!"
Demez mi?

Kadın Ana:

"Feryadım da

Bundan dolayı

Ya!

On yıl efendî, on yıl

Dile kolay

Neler geçti aramızda,

Nice olay...

Tam alışmıştık 'ki'

Birbirimize

Başıma geliverdi böyle hadise.

Bilirim,

Yeni kuma araştırırsın bana.

Latife'ye değil

Gir gönlüme bak

Bir kez eğil!

Feryat figan etmekteyim

Kendi hâlime.

Yeni-gencecik avradınla

Kaç yıl daha

Çekeceğim her gün

Her saat işkence

Yok, sağımdan solumdan

Güvence."

Diyerek hâlini arz etmiş.

Şih Efendi:

"Baltayı taşa vurduk

Galiba niyetimizi de duyurduk!"

İçinden sesleniyormuş!

Çoban dōşeği: (otu)

—Kıdem tazminatları

HES Projeleri,

İşsizlik Fonu,

Torba(dakî) Yasa,

4/b – 4/c maddeleri,

Maden Yasası,

2-b Orman Kanunu...

Yeni kuma bunlar olsa gerek!

Dünya İmparatorluğu'ndan icazetli

Pek kabarık

Ve rengârenk.

Haşhaşıye:

—Hoca Efendi bütün gece

Çağır,

Çığır

Toplamış üzerine

Bütün cınları...

Gelen gelene,

Üşüşen üşüşene...

Bilcümle cın taiffesiyle

Geç vakte kadar aşk-ı meşk.

Tekrarı muhteşem teşvik

Mesaisi,

Sabaha dek!

Her daim böyle sürmez ki;

Karanlığın sonu ayini

Kapıya dayanmış.

Elbet gönderme sırası,

Efendi hocanın ilelebet

Cin defetme duası:

Meşk içindeki cereyana sebep

Yüksek basınç sıkleti,

Yeterli olmamış terazisi.

Yüzünüze gülsuyu

Uçkuru:

Bir türlü çekemiyormuş!

Cin defin mesaisi

Cehennemi buhran

Kan ter içinde hoca

Per perişan.

Güneş ışıkları rehber

Karanlığın sonuyla beraber

Kedilerle tırmanıp çıkmış dama

Kucağında büyükçe leğen,

Leğen içinde derli toplu

Top top,

Poku!

Rast geldiği zevata

Baklava niyetiyle ikram ederken,

Bir yandan hem oynar;

'Yandan yavrum yandan!'

Öte yandan yemiş iştahla

'Lûp lûp...'

Top top poku!

Halktan üstüne üstlük elektrik şoku;

'Yine kafa yı yemiş her hâl

[Vah vah]

Nakledelim derhal!'

Raporu verilmiş.

Gidişken:

— Bin yılların ağacı

Kardeş ağaç değil sanki

Kutsal yediveren.

O kadar kemirgen var ki

Üzerinde bir o kadar da parazit,

Bınmış tepesine.

Dört yönden sarıp sarmalamış

Hırsız mûtahit.

Böyle vaziyet

Böyle yük.

Büyük yükün altından varsıl kalkar

Arkadaş.

Hoca efendi hovarda

Hakeza:

Cin Soroz

İle

Cin horoz

Kara para piyasasıyla sarmaş dolaş.

Değilmiş usta

Oysa:

"Usta olan katır,

Yükünü sırtından atan

Katır."

Hallaç tokmağı otu:

—Usta ve asil katır

Aklımı kaşımakta muzır

Sıkı durun hele

Bir porsiyon hikâye

Satır,

Satır

Ve

Hazır:

PİR-İ PERVER

Osmanlı herhalde

Lakabı **Serdar-ı Cihan.**

Azametli veziri yanı başında taşır,

Yolunacak asistan!

Tebdil-i kıyafete bürünürler

Beraberce.

Sağdan soldan

Sokak sakın,

Dingin...

Köşe başında hareket,

Eyvah, göründü felaket!

Sadece yaşlı adam

Duvar işi ama

O an çamurla meşgul.

Vakt,

Akşama doğru usul usul,

Sarkıyor.

Padışah:

—Selamûnaleykûm

Ey Pir-i Perver.

Yaşlı adam:

----Ey Serdar-ı Cihan,

Aleykûmselâm!

(deyince)

Padışah çok şaşırır cevabına;
Zırıl zırıl ten zırıldı
Debdebeli tantana.
Gmbr gümbür sesli davul
Azamet kendinden menkul,
Amenna.

Padışah: (İçinden)

"Yoksul ancak çok zeki
Biraz daha soru sormak
İcap etti:"

(Padışah) —Er olaydın?

(yaşlı adam/Pır-i Perver)----Er oldum amma
El aldı.

—Sana bir kaz yollasam,
Yolmasını bilir misin?

----İşin erbabıyım
Bir tek ty bile bırakmamı
(demiş)

Diyalog sonrası
Doğruca saraya varıp
Huzuruna
Sorgu-sual imtihana
Vezir-i Azam'ı çağırıp:

(Padışah) —Pir-i Perver ile konuştuklarımızı

İyi dinledin mi?

(Vezir-i azam) ----Evet haşmetli,

Devletlim.

—Peki, bız ne konuřtuk,

Sen ne anladın?

----Dinledim ama çıkarsamadım

Devletlim.

(deyince)

Padışahın hiddetlenerek

Savurduđu řu tehdit:

—Gözün havalarda

Vermemiřsin ehemmiyet!

Almak istiyorsan ehliyet,

Sana

Yatsıya kadar mûhlet:

Ne yap ne et,

Anla!

Yoksa

Vasiyetini hazırla;

Kelle vaka için kefalet...

Defol tez düşün,

Tez dön,

Diye kükreyip ortalığı tıdretir.
Vezir-i azam huzurdan ayrıldığı sıra
Zavalıcık allak bullak
Koşmuş Pir-i Perver'in yanına
Saygıda kusur üretmeyen
Bir anlık uşak!

(Vezir-i azam)----Haşmetli padişahımla
Ne geçti aranızdan?

(Pir-i Perver)—Anlatırım ama
Bana biraz armağan,
Mesela paral

----Ne kadar istersen öyle
Yeter ki sen söyle,
Kabul.

—Bütün paran.
Derhal şimdi taşınan,
Ön koşul.
(deyiverince)

Eve koşmuş garibim...
Özel hazinesi elinde
Bir kûp dolusu azızım!

Pir-i Perver,
Önce baş veziri,

Öte yandan kûp hacmini

Göz ucuyla süzer:

—Getirmişsin tüm paranı

Anlaşılan,

Farz oldu açık etmek

Sona erdi imtihan:

* __Padışah Efendimiz,

Bana selamını lütfedince

O'na:

Ey serdar-ı Cihan

Aleykûmselâm,

Cevabı karşılığınla;

Üzerinden tebdil-i kıyafeti

Soyduğumu,

Altında saklı olan hükûmdarlıkla

Mühür unsurunu,

Vurguladım.

Tekrar sınava çekti

Sorularıyla:

** __Er olaydın?

Anladım ki:

Erkek olup evlenseydin

Bu işleri sen değil

Yapardı çocukların

Ey bahtı kara yalnız adam!

Diyor.

Q'na:

Er oldum amma

Er aldı,

Demıştim

Vezir-i azam:

---Eşini başka erkek mi kaptı?

Pir-i Perver:

—Fikrin fesat;

Evlendim ancak

Hep kız evlat

Bahşetti Allah.

El aldı

Kızlarımı...

Yalnızlık çekiyor

Bu dergâh!

Dedim.

Vezir-i azam:

---Buraya dek tamam

Ancak,

Efendimizin bahis konusu

Şu "KAZ"

Neden yolunacak?

Pir-i Perver:

—Seni köftehor düzen(b)kaz

Aş için yolunacak

Zannettin.

O sorduğun "KAZ"

Sen idini

Padışah:

***** __ "Sana bir kaz yollasam**

Yolmasını bilir misin?"

Sorduğunda:

İşin erbabıym,

Bir tûy bile bırakmam,

Diyerek görev üstlendim

Bak yolladığı "KAZ"ı da yoldum

Ödevimi başarıyla yerine getirdim.

Öyle soydum

Öyle yoldum ki

Bir tûy bile bırakmadım.

Eserim ortada, cıs cııldak,

Per perişan hâliyle cızlak!

Devince:

Vezir-i azam,

Nam-ı diğer başvekil

Derhal toplamış pılımı pırtısını.

Boşaltılan divana işin erbabı

"Tûy yolucu" PİR-i PERVER

Tayine sebep devletlû şaheser,

Yeni başvekilimizin ustalığı değer!

Kaynanadili: (otu)

—Bu yeni kuma çok fettan
Kelle sunan halpazan,
Tor-torba üzerinden
Yoluverdi tavuğun tüylerini.

Gidişken: (Nam-ı diğer; ISIRGAN OTU)

—Böyle gidiş, böyle kasıntı
Kasap çengeline asıntı;
Önümüz kış, büyük buhran.
Gidişin sonu yok

Kapkaranlık,

Toz duman,

Ortalık

Tüyleri yolunanlardan kork!

Çengelin farkına varan

Oldu mu acaba?

Gözü açık biri olmalı mutlaka

"Musalla" da.

Hallaç tokmağı: (otu)

—Olmuştur olmasına ancak
Söyletmezler ki adama.
Karartırlar hayatları
Bir kere bak içine eğil;
Menfez çok karanlık
Derin menzil yasaklı
Aksi hâlde ederler allak bullak,
Mevzuatı!

Gidişken:

—Biraz daha gidiştirsek

Daha ötelere de gitsek

Menfezden dışarı çıkıp

Menzilde kaşınırsak:

Koçandan sökülen mısır tanesi

Kendi oyugunu bulup eşleşmesi

Yerleşmesi misali

Bir rast geliş hâli:

Darb-ı mesel

Misal,

İşte:

ŞEYTAN ile MERKEP

Yayan yapıldak yoldaymış adam

Yorgun,

Aç,

Susuz düşmüş

Vesselam.

Sesi pek hoş gellyormuş

Sanki şakıyan bülbül,

Yol arası aradığı çeşme

Gürül gürül...

Havuz a yanaşırken alelacele

Ayağı takılıvermiş engele.

Acınası hâliyle doğrulurken

Az önce düştüğü yerden

Savurmuş beş okkalı küfür:

"Kahrolası Şeytanı"

Diye,

Can havliyle.

Korkunç derecede öfkelenmiş şeytan:

"Aklın, gözün neredeydi

Ben miydım sebep?

Esas oyun şimdi

Sen kaşındın İrecep."

Diyerek kurmuş beş okkalı tezgâh

Lüllüğün içinde güzergâh,

Fersah fersah...

Kasabaya vardığı sıra işgüzar

Üzerine bineceği hizmetkâr

Arıyormuş İrecep.

Pazarlık ettiği uzun kulak;

Aşırma kayışı merkep.

Öteberi alışverişini ihmal etmeden şöyle

Eşek semerinde yayılıyormuş işte böyle!

Keyfe keder düzülmüş köy yoluna

Ulaşmış belalı çeşme istasyonuna.

Birdenbire yer depresir gibi olmuş!

İrecep,

Eşek üzerinden sadakasıyla beraber,

Yere düşmüş.

Merkep,

Yüküyle beraber üzerinden uçup

Tangır tungur,

Yalvar yuvar!

Çeşmeye doğru

Giderken...

Birden;

Çeşme lüllüğünden

İçeriye süzülürken

Aşırma kayışı gibiymiş kuyruğu.

İrecep'in:

"Hey, dur!"

Çırpınısları nafile.

Aşırma kayışı
Son kalan ıpucu
Ancak o da içeri kaçmış:
Tıpkı boşalan don uçkuru gibi,
Çeşme lüllüğü
Koridorlarından.
Ağzı açık, donakalmış öylece
Şaşkın mı şaşkın vaziyet...
Biraz sonra yoldan geçen birine:

—Merkebim
Yere düştü.
Küçüldü,
Küçüldü,
Oluverdi minnacık.
Çeşme lüllüğünden kaçtı içeriye
Böyleli meziyet;
Kafam çok karışık
Hayret!

Yoldan geçen adam içinden:

"Vah...
Vah garibim!
Meğer insandaki akıl
Emanet."

Deyip yoluna devam etmiş...

Ses çıkarmasa iyiydi

Ama

Her gelene İncep:

—Hey, bak buraya!

Minl minnacık oldu merkep

Küçülüp kaçtı içine.

Çeşme-lüllük

Böyle küçük,

Küçücük

Yuvar yuvar nakliye...

Diye söyledikçe;

Gözünü açınca ne görsün?

Tımarhane.

Eli sopalı görevliler

Hekimlikleri bahane.

Hekim:

----Ne oldu, anlat?

İncep:

—Çeşme,

Lüllük,

Merkep.

----Akıllandırın;

Doğru tımara

Verilmez buna ruhsat.

Diyerek yatırmışlar falakaya;

"Anlat."

Dedikçe

"Anlatı" vermiş;

Sopal

...

Anlattıkça vurmuşlar,

Sopalamışlar...

Bir ara,

Mola...

Koğuştaki deliler:

"Sende yok herhalde akıl

Söylediklerini inkâr et,

Kurtul."

Diyerek akıl vermişler!

Mola sona erince

Tekrar etmiş sorgu.

Hekim:

----Söyle bakalım ne oldu,

Lüllükten içeriye kaçtı mı?

İrecep:

—Merkep küçülür mü hiç?

Deyiverince,

Hekim:

----Hah, isabet etti,

Şimdi bizlere uyuştu!

"İçerdekiler" hariç

Azat edin haneden.

Raporuna istinaden

Salıverilmiş.

Köyüne dönerken,

Hâl ve gidîşi perişan...

Çeşmeye gelince

Dahp gider lûllüğüne...

İçinde tortop isyan

Bir ara:

Aa...

Ne görsün!

Lüllük ağzında bir çift,

Merkep kulağı.

İşaret etmekte gâvur

Fıkır fıkır fırlıdağı...

Parmağıyla tehditkâr vaziyet alan İrecen:

—Ulan *billiyorum oradasın ama*

Söyletmiyorlar ki adama!

Diye bağırırmaktaymış kulaklara

Avaz avaz...

Bir ip te iki cambaz

Oynamaz!

Çoban dōşeği: (otu)

—Koridor karanlığından

Yeraltı dünyasına doğru,

Yeryüzü ışıǵı ona dolgu

Ateş kaynıǵından

Tesisat:

İşletime müsait

Vargel

Uzun kulaklarıyla beynelmîlel

Derin politikanın kuyruǵu...

Şeytani maksat,

Büyük buhran yönlü aşırma layışı

Lüllük ucunda belirip hınzırvari

Ateş pahası tescilli,

Sırtışı.

Deve dikenî:

—Oymapınar madrabazlarla,

Kelle sevkiyatı müşterek,

Tüyleri yolunmuş kazlara

Menzil yasaǵı bu olsa gerek

Menzil yasaǵı pek mühim,

Terbiye edilmiş ezeǵe semer.

Tam sırtına uyarsa eğer,

Ayarlı kemer.

Böylesi ancak

Semerci sanatından teslim:

EŞEKLERE KALİTELİ SEMER

Semerci.

Dört defa uğrarmış köye

Her sene

Eşekler için.

Sakın

"Semer işte..." deyip geçmeyin,

Sırta vurulmuş olan perçin.

Semerci

İşinin ehliyse

Keyfe keder

Esaslı ve dıngin

Eğer usta değilse

Vah cem-i cümlesine eşeklerin.

Yüküyle beraber,

Baş belası dıngildeki

Yarım ustanın

İşleri arıza,

Arız,

Arıza...

Cehennemi yaşatan kasırga!

Köy semercisi işte böyle biri,

Aymaz.

Yarattığı eserlerle

Öyle maraz

Marazi maraz kıl,

Eşek cehenneminden

Gelen ateşbaz.

Hani semerin önüne,

Arkasına konur,

Birer eğri ağaç:

Gerideki ağacı özenerek yapmayınca

Eğri ağaç kolundan biri anaç

Diğeri yavrusu gibi olurmuş.

Kollarını teraziye tutmayınca,

Tabii ayar tutmaz,

Uyarlanamazmış.

Her daim sürtermiş eşeklerin kıcına

Eğri ağacın uzun sapı;

Sürttükçe yara,

Yara üstünde

Azgın yarasına...

Eşek inim inim inler

Yutarmış hapı!

Bedduaları arttıkça artmış,

Ulaşmış göğün yedinci katına:

"Semerciyi

Başımızdan defet.

Defnet,

Yarabbî!"

Nidaları...

Dünyaya gelen her kişi

Elbet tadacak bir gün

Ölümü.

Semerci kırınca tutunduğu kırışı

Bayram içindeymiş o gün,

Eşeklerin tümü.

Eşeklik baki olunca

Semerci mi yok?

Eski aşinalıktan çok

Yeni gelecek yabancından

Kork

Köye gelen tazesı

Düşman başına,

Beterin de beteri.

Eğri ağacın kollarından biri

Ötekine eşit olmalıydı

Çift kol uyumlu,

Nüşa.

Yeni semercinin kusuru:

Bir koluna tanıdığı imla hakkı,
Ötekî koldan biraz fazla
Bu aksilik
Eşeklerin kötü şansı;
Semerin hem arkası
Hem de ~~ön kısmı~~
Komple arızalı

Esas yeni nüsha,
Yangının sebebi bu ya!
O günden sonra
Eşeklerin hem kaçında
Hem de boynunda
Derin yara...
Seyrüseferlerini sakın sormayın
Feci zıpkın;
Zunk!

Bir vuruşu
Ömre bedel,
Kusursuz fırtına.
Bu seferki feryat
Stratejik,
Bilcümle aşiret
Sinerjik

Eşeklerden:

*"Böyle adam
Semerci ustası değil
Baksanıza miyop,*

Başımızın belası bu gafil

Mikrop.

Üstümüzden def et

Hemen şimdi, bu akşam,

Rahmetlinin yanı başına

Defnet;

Yarabbi!"

Yakarıları yükselmiş

Göğün sekizinci katına!

İşte, tam da o vakit

İçlerinden bir eşek

Etmemiş teyit;

Eşeklerin piri,

Ak saçlı,

Ak sakallı biri:

"Yavrularım

Tosuncuklarım

Berigelin

Çevremde halka olup beni dinleyin;

Tanrı'ya:

'Semerçiyi öldür yarabbi!"

Yakaracağımıza;

Sırtımızdan atıversek ya

Semeri,

Yük illetiml!"

Demiş.

Gidişken:

—Berri bak!

Hiç,

Sırtındaki illeti atmayı

Hürriyete sahip çıkmayı

Edememişler mi idrak?

Hayret,

Bu derece olsun intibak,

Boş izan hariç!

Bağ kökü:

—Sanırım eşekleri de

Budamış insan.

Ayar verilmiş eyerli beyinlere,

Morfinman.

Eğer ayarı bozulsa;

İstersen ol yeni takoz,

Ver onlara istersen

Keyifli narkoz.

Dütleğen:

—Duydum ki

Amerikan "*Kuzey-Güney Savaşı*" sırası

Kuzey kazanınca konmuş köle yasağı.

Güneyli yeni kanuna uymuş,

Uygulaması:

"Köleler kapı dışarı!"

Derhal.

Köle,
Hürriyete üç gün dayanabilmiş
Sersefil hâl,
Bütün köle kitlesi tekrar
Çiftlik kapısındaki nöbete,
İntikal.

Kapı önünden:

*"Sahip sahip
Her türlü işe marifetimiz talip
Karşılığında bir kuru ekmek
Artık insafınıza katık
Ne olur bize acıyın
Kapınızı açın,
Kulunuzu içeri alın!"*
Diye yalvar yuvar olmuşlar...

Ölü yıkayan kabak:

—İsabet!

Üretim ilişkilerinden

Kopuk ise hürriyet
Platonik aşk.
Sadece laf-ü güzaf,
Sömürü eksenli tavafl
Üretim aracın
Ne kadarsa,
O denli sana
Hür statü.

**Gerisi boş lakardı
Çarkın işleyişine örüntü!**

**Hürriyeti dile getirmek başlangıç
Diyalektik cereyanın doğal gücü
Bina edilmesi lazım gelen ihtiyaç
Sömürsüz sosyal tesisatın**

**Müesses nizamı şart
Haydi diyelim ki eşek
Atıverse ya semerini
Ortada kalıverirdi cıs cııldak!
Hür ama mazlum
Açlığa perçinli mahtum.**

Gidlşken:

**—Dütleğen kardeş,
Amerikalılar
Köleliği nasıl halletmiş?**

Dütleğen:

**—Kapitalizm esnaf düzeni
Köle düzeni "kanunla" aşılmış
Kongre ertesi.
Bilmez misin ücretli köle sınıfını,
Kâğıt üzerindeki hür statü cabası?**

Çoban döşegİ: (otu)

-İşte, püf noktası bu ya!

"Kapitalizm esnaf düzeni"

Anaç tavuk kellesi etrafında

Civcivlerinin kelle kümesi!

Büyükbaş kelle

Tıpkı nar misali;

Kap içinde toplar taneleri.

Her civciv ailesine

Birer hediye seyis

Finansal sektöre yeni tesis,

Felek-i şeyh.

Emperyal üsse ipotekli,

Eflak-ı şeyh

Ordusu.

Meydana getirdiği tesisat:

Organize "şeyh"iyat

Aşırı besi yolcusu:

KAR ALTINDAKİ SİYAH TOPRAK

Mevsım kış

Her yer beyaz...

Topografik nakış

Bürünmüş arz.

Hava açık ve sakın

Bir grup yolcu ve kâhin

Mola verip ateş yakmışlar

Kar üstünde.

Halka olunca

Koyulaşmış muhabbet.

Tesis edilen heyet

Tümden büyülü

Çapul zihniyetten ötürü,

Pekişmiş.

Esrarın göbeğine mihlanmışken sohbetin

En tatlı yerinde

Azametiyle fıskıran ateş göstermiş kâhin:

"Bakın, bakın

Hemen şimdi bakın:

Kar altından

Siyah toprak çıkacak!"

Çok büyük marifet
Sanki ilahlî işaret,
Bütûn dikkatini ateşe celbet:

Ateş kümesi dilbinde

Zuhur eden

Hakikat bir karaltı;

Kara toprak.

Artık pes

Bu ne biçim vites

Yoğun histeri havasında herkes:

"Kurban olayım şıhım sana,

Siyah toprak bizler için işaret

Gelecekten devşirilmiş kehanet.

Pek mukaddes

Alamet-i faika."

Deyip elini ayağını öpmüş,

Bilcümle.

O şanslı,

Ateşli günden sonra adam

Tevatüre gark olmuş,

Siyasî istihdam:

Yükseğe

Daha daha yükseğe

Şehinşah mertebesine

Yükseliyormuş...

Kum darısı:

—İhtiyaç hâsıl olmuşsa
Kulağından tuttukları gibi
Oturturlar makama.

Nazlı kabak:

—Anladım tamam
Topluma;
"Şeyh" lazım olmuş,
Bence.
Mafya,
Çete,
Çapul düzeninde
Çap oluşumu bir çeşit
Güvence.

Pir Sultan:

"Bozuk düzende
Sağlam çark olmaz."

Hükmünü verirken:

Eşyayı temellendirerek tertipleyen
"Şehinşah çetesini" oluşturup düzenleyen
Soyup soyup tekrar büründüren irade,
Düzen.

Telli kervak:

—Budama!
Nazım planı...

Hani şu;
Bağa verilen ayar
Sırtına vurulan eyer!
Çerçevesi belli
Çeteler manzumeli.
Filizkıran intizam
Küresel müesses nizam;
Finansal düzen.

Hurma:

—Sen çok yaşayasın telli kavak,
Bazı insanlar çok alçak:
Müesses nizam
Kale burcu.
Epey de muhkem
Kara cahil dolgulu...
Devasa ölçülerde istihkâm
Fesat yola istihdam...
Sizlere anlatmak isterim bizzat
Şeker pancarına mahlûkat,
Neler çektirmiş neler
Ne eziyetler...
Şeker pancarı için
Akla hayale sığmayan
Rengârenk izahatı
Feyzalm:

ŞEKERE BOY ABDESTİ

Üzüm ile hurma kardeşlerim var
İran'da.

Çay yudumlandığı sıra
Halkın hep damak tadında,
Bahtiyar.

Binlerce yıl sürmüş belki
Böyle alışkanlık.

Ağzında hurma habbesi
Bir sağa
Bir sola sevk.

Sanki
Tarlada yapıyor o sıra
Herk...

İran'da

Yirminci yüzyılın başları
İngiliz şeker kuruluşları
Gemileriyle limana yanaşmış.
İçi hınca hınç şeker
Dükkanlar,
Panayır,
Sokaklar şeker.
"Gel vatandaş, bedava
Beleş beleş!"
Yine müşteri yok.

Eski alışkanlıkları kırmak
Deveyi hendekten hoplatmak,
İmkânı yok.

"Nasıl yapsak

Şu deveyi hoplatacak birini bulsak?

Damardan şöyle giriversek

Yumuşak geçiş."

Diye,

Bir hâl çaresi soruştururlarken

İmdada molla yetişmiş.

Molla:

"Halkı ikna ederiz

Şeker yemek caiz,

Deriz.

Fetvamıza hissedarlık bulaşır,

Molla kurulu bu işlere karışır."

İngilizlere akıl vermiş.

Aralarında uzun sürmüş pazarlık

Kazancın yüzde onu kadar

Hissedarlık,

İttifakla gerçekleşmiş.

Kutsal cuma hutbesi hedefte

Tüm camiler molla tasnifinde.

Fetva sunulmuş aynen.

Bir gün içinde:

"Allah'ın nimeti üzümlerle hurma

Çaya katmak caiz değildir,

Peki, nasıl ola:

Bundan böyle çaya

Şeker katıla

Öylece içile."

Diye...

İşler yoluna girmiş o anda

Cuma namazı çıkışında,

Cemaat,

Şekere talip olmuş haraç mezat...

İngiliz kurnazlığı bu;

"Satışlar iyi gitmiyor."

Bahanesi.

Ödemeyi kesmişler;

"Yüzde on molla"

Hissesi.

Çingar hazır,

Tam burası

İşin düğüm noktası!

Nasıl olsa ipin ucu mollada;

Fetva üstüne mühür

Fethazı:

"Şeker gâvur icadı
Çaya katmak
Gūnaha mukabil
Cehennem belası,
Calz değil!"

Bunun üzerine herkes
Hiddetli ve çok hassas
Her yandan bağırış çığırış...
Evdeki şekerler kapı dışarı edilmiş
Sokaklar yapış yapış
İngiliz kurnazlığı mollaya sökmemiş.
Böyle ama
Yine de akıllı tacir,
İş kötüye sarmadan derhal
İhtiyatı tedbir.
Bu sıra mollalar sert,
Tavırları pek lakayt
İngiliz halt işlemiş bir kere,
Açtığı kese ağzı
Otorite.
Bundan böyle artık,
Yüzde yirmi şartı
Netice anlaşma
Verilmiş start.
Mührü açan anahtar fetvası
İste:

"Çaya şeker katmayın, dedik

Ama

Sokaklara da dökün demedik.

Şekeri şöyle çaya batıracak

Gâvur icadı olan şekere

~~Boy abdesti~~ aldıracak

Öyle içilecek,

Dedik."

Tarifleriyle beraber

Fetvası verilmiş tüm camilerde.

Meğer o günlerin hatırasıymış

Kıtlama şeker,

Bütün âleme yayılmış

Keyfe keder.

Böyle icra olunur işte

Hile-i şeriye,

Pervane misali

Atılır perende.

Semizotu:

—İngiliz kurnaz

Molla daha da

Kurnaz.

Semiz,

İnancı tertemiz

Halk mağdur:

Maalesef halk
"Baldır ama
İt tuluğunda!" mahsur.

Şeker kamışı:

—Doğru, halk mahsur
Ancak ben halktan da
Mağdur!
İsmim kamış:
Şeker pancarı ile biz
Seks yapmıyoruz,
Şeker üretiyoruz,
Nasıl olduk cünüp?

Semizotu:

—Üzerine alınma kardeş
"Teşbihte hata olmaz."
İnsan suyundan mamul
O hilebaz.
Biri ötekine kalles,
İnsanın yok zaten kökü.
Bak hele
Hikâye anlatmak düştü
Yine sere,
Kaç kere
Çızık atmış
Kaç kere:

 IZIK

Hesap defteri tutmak yerine

Her dem taze

Tahta tabela  are

Çok daha pratik

Kahvedeki bütün müşterilere

Hesap  etelesi açık!

Tabela  zerinde

Her masa için bölüm,

Hesap kesim sırasında,

Sayım ve döküm!

 ay nakliyesi esnasında garson,

 lgili bölüme tebe irle

Yapar imiş küçük operasyon:

    ay için     izik

Be   ay ise be   izik,

Tabelada.

Ak am vakti olduğu sıra

Tüketilen  ay az

Ancak,

Arz ettiği fatura...

El insaf!

Çok tuhaf,

 kiye katlanmış hâlde masraf

Yoksa bu yer "tuhafiye" mi? (!)

Hemen hemen herkes

Neticeye mutabık

Ateşkes!

Ancak

İçlerinden biri var,

Çok uyanık

Garsonu yan gözûyle izler

Her çaya karşılık

El hareketlerini gözler...

Deli olmak işten değil

Duruma şapka çıkarıp

Önünde eğil:_____

Üç çay getirdi

Üç çizimlik el hareketi,

Beş çaya ise

Beş çizimlik el hareketi...

Ardı sıra

Hesap döküm neticesi;

Fatura edilen masraf iki misli

Bütün müşteriyi sarmış

Pür-ü merak,

İşi gücü bırak

Bir garsona,

Bir de tabelasına bak...

Sonunda biri kazanmış ödülü

Garson,

Suç aletiyle beraber suçüstü:

**Tebeşirin ucunu yontarak yararmış
Çatallaşınca da
İki uçlu kalem gibi kullanırmış.**

*Her bir hareketinde tebeşir
Tahtasına iki çizik,
İki el hareketi dört,
Beş el hareketiyle de on çizik,
Kaydedermiş.*

**Aradaki farkı
Fark edemeden patron,
Cebe indirirmiş
Şipşak garson.**

**Böyle parametre
Ne duyulmuş
Ne görülmüş,
Çifter çifter ilave...
Bu duruma şahit olanlar
Parmağını ısırıp da böyle:
"Şipşak Garson'un yeri parlamento,
Bravo!"**

Diyerek takdir sunmuşlar.

Mısır püskülü:

—Çevre çeperimiz hortumcu dolu
Onu takdir eden zevatla uyumlu!
Bu yeniler *diplomalı zorba*
Çekirge sürüsü misali hegemonya,
Püsküllü bela.

Dütleğen: (otu)

—Diplomasız *olanı*
Nasılmış diye;
Sormak lazım gelir.
Mısır kardeşe,
Az çektirmedin sen
Püsküllü bela!

Sarmaşık:

—Hınzırlık yağma Dütleğen:
Söz konusu Neo-liberal düzen
Binası müesses nizam:
Kelle yiyen adamın
Maniplesi.

Ormanlar,

Sular...

Sermaye sebili.

Çızık çızık çızık...

Çifter çifter çızıyor

IMF kalemleri,

Faturaya dair.

Sadece bizlere kalan

Mezar yeri zahir!

Servî:

—Mezarlıklar da çapta

Cesetler kayıpta,

Böyledir bunların huyu.

Sırım gibi upuzun boyum

İzlerken taa uzaydan çapulcuyu

Şahit oldum!

Arz edeyim:

ALİ AGA

Bir haberle sarsılmış kasaba halkı;

"Mezarlıkta hırsız var!"

Haberi duyan cemi cümle

Koşar adım mezarlığa

Heyecanlı.

Gördükleri çok feci manzara,

Sanki somun ekmek kenarından

Bir dilim

Kesilip alınmış gibi durum.

Besbelli göz izanıyla,

Boydan boya

Güzelim mezarlık.

Sınır taşına eşlik eden tel örgü

Mülkiyet hırs(ız)ından ötürü

Yerinden oynamış,

Şaşıklı

Mezarlığa komşu tarlada

Aşırıya kaçırılmış besi.

Sınır boyu mezarlar için aksine

Bozuluvermiş simetri.

Besili tarla sahibi

Hem hacı

Hem de çember sakal.

İşte, tam o sıra

Yakasına

Yapışan yapışana.

Hatta içlerinden biri:

"Göz var

İzan var hacı.

Mezarlık sınırı

Bak işte burası.

Bir gece vakti

Üşenmeden yerlerini değiştirip

Döşemişsin telleri."

İtiraz edince,

Hacı:

—Asla

"Valla billa" sağdıç

Bak buraya, işte tarlam.

Smırım buradan başlar,

Her şey muntazam

Ötesi harîç,

Günahı çok bana.

Hararetli tartışma

Bağırtı

Çığırtı

Uzun uzadıya.

Sürünüp giden

Feryadı fğan...

Kasaba halkından

Yaşı hemale ermiş biri

Ali Aga.

Akıllı,

Sözü dinlenir

Hoş sohbet

(Ölmüşse Allah'tan rahmet

Yaşıyorsa canına bereket!)

Kararları bağlayıcı

Ve nihai.

Alevlenip yükselen sıkletin ortasındaydı,

Tam isabet.

Yeni geldiği sıra

İzlemeye almış idi kurt.

Sessiz sedasız hâl, vaziyet

Çünkü öyle bir şahsiyet,

Sevmezdi lakırdı ile laklakıyat.

Delili olmayan hacı

Sıkıştırılıp bunaldığı anda

Son fişegini de savurmuş

~~Takma sakalı ya tutarsa:~~

—Ben,

Bu sakalımı

Hacer-ül Esvet taşına

Sürmüş adamım.

İnanır mısınız acaba
Böyle şey yapar mıyım?
Görüntülü statüsünden medet ummuş.
Sabrın son demindeyken Ali Aga:

----İyi halt yemişsin.
Ben tanayrum bu karıyı.
Bu karı;
Uşağını ederken ölmüş idi.
Ha bu karı ederken
Uşağından da mı küçük idi?
Bu karıyı yoksa
Ha bu bir avuç toprağa
Dikine mi kuyulamışlardır?
Çek tellerini hemen
De ha,
Şuraya!
Diyerek kükremiş.

Hacının kendisine telleri söktürüp
Aslı sınıra döşetmiş;
Halk.

Sarmaşık:

—Şekere boy abdesti aldırıp
Halt işleyen de var,
Mezar işgalinde telleri söktürüp
Halk olabilen de var.
Borç defterini yırtıp
Atacak olan cerrah,
Beş duyusu birden açık güzergâh!

Çingıştak otu:

—Hâl bu...
İçinden çıkmak ağır mesele,
Sonucu:
Çıkabilersen çık işte,
Karmakarışık.
Makul yol
Çekivermekmiş üzerine
Kalın çizgilerle
Cızık:

CIZIK

O

Köy bakkalı.

Okuma yazması

Yok ama

Dört yönlü at nalı!

Hilekâr,

Köylünün cebine hissedar,

Malın gözü vesselam!

İşte bu adam:

Bakkal dükkânının dört duvarını birden

Veresiye defteri kılmış.

Tedbiri,

Kendisi üzerinden.

Sağındaki duvar

Çoban Ömer'in sayfası,

Solundaki Hacı Zerrin,

Arkada duran Hasan Ağa.

Öndeki duvar ise

Tiryakiler'den Sarı İsmail'in,

Sayfası.

Yetmezse

Elinde tebeşir,

Duvarları bölermiş:

Sağ bölümü

Devecigillerin Seyfi'ye

Sol bölümü

Irgat Nazmi'ye.

Duvarın üst kısmı

Enişte Kazım'ın

Alt kısmı ise

Keçecigillerden nalbant Nazım'ın,

Dîye.

Duvarlar yollu yollu

Her tarafı çizik çizik,

Tebeşir izleriyle dolu!

Kaya gibi esrar

Öyle sır ki,

Ne işe yarar,

Duvarlar ne yapar?

Köylünün veresiyesi

Canına can katan hazine,

Bakkal sermayesi.

Bir sigara alana

İki çizik!

Tebeşirin üretimi

Her derde deva,

Bazen de üç çizik...

İtiraza karşılık alışveriş,

Peşin para.

Tiryakdysen başına bela

Tüttürdüğün sigara!

Hem vücudu

Hem cüzdanı boşaltan,

Cüzam;

Kardaş, yok işte nakit para

Veresiyeye devam...

Bir gün adam:

Şehre gitmiş

Öteberi almaya.

Üstelik ev halkı da o gün kalkışmış

Boya badanaya.

Köylülerin kireci

Beyaz toprak

Yepyeni sayfası

Evlere şenlik,

Zannedersin yaldızlı varak

Evin badanasını bitiren

Genç kızlar

"Babamıza sürpriz olsun."

Diyerek,

Dükkânı da boyamışlar

Sürüp sürüştürmüşler,

Duvara tavana:

Pırıl pırıl

Bembeyaz

Sayfa...

.

Baba karşıdan görünmüş

At eşek hayli yüklü,

Pılı pırtı eşyasıyla püsküllü...

Denkler dükkâna taşınıvermiş

Çarçabuk.

Etraf pırıl pırıl ya,

"Aferin" beklentisinde

Çoluk çocuk!

Olur yanına denk gelir de

Coşuverirse baba,

Belki;

Birer şeker

Yahut sakız

Bir de kara lastik

Hediye!

Küçükler önde

Büyükler arkada

Dizik...

İçeri,

Adımını atar atmaz

Gök gürlemiş sanki:

"Yandım anam

Bu ne hâl!

Hayal deyin hayal

Hani

Nerede

Nerede duvarlarım?

Tanrım,

Gitti, kaybolup gitti

Gitti sermayem

Gitti gitti!.."

Diye dövüyormuş dizlerini.

Kaydı evrak

İyice sıvalanmış mübarek;

Artık gaybi evrak!

Köylü zevat

Bekler mi?

Çekivermiş elbet

Birer birer cızık.

Açılan sayfa yepyeni

Üstelik sosyal varak.

Hıyar:

—Yoksa bahsettiğiniz varak

Sosyalist sözleşmeli kaydı evrak;

Olmasın?

Karaçalı:

—Günaydın...

Pes artık be hıyar kardeş!

Haşhaşıye:

—Bakın,

Hıyar dahi gayretkeş

Hepimize örnek!

Toplumsal ahenk,

Mecramıza yöndeş.

Kelle önemli arkadaş:

Bir kere

Haşlanmışsa kelle;

Meydan incisi

Tahrir'in kâtibi

Hiç!

Yapabilir mi,

Esasa dair ne bir cızık

Ne de nahif moratoryum ilanı?

Deyim yerindeyse

Kellesiz "muhalif" şaşkını!

Çoban kendine "köpek" araştırır:

İhtiyar,

Mübarek

İşleyemeyenin yerine,

**İşe yarar
Genç, kurnaz
Dişleri eksiksiz,
Tilki mısali köpeği getirir;
Çoban "köpek" değiştirir,
Yenidünya kumpası kurulup işletilir.**

**Sağlıklı kelle
Kelle ah kelle!
Kelleyi kaptırırsan doğana
Beden istikameti
Doğru çobana.
Kellesiz ahmak takımı
Belirgin misal sizlere:**

TILKI

Tavukları gûdecek kısırsuz çoban

Aranırken

Önlerinde belirmiş

Pek akıllı eleman

Crva gibi;

Tozkoparan tilki.

İnce elenip sık dokunan bu tasnif!

Neticede tilkiye verilen komik teklif:

"Tavuklara çoban arıyoruz

Seni pek uygun görüyoruz

Vazifeye.

Yevmiyeni söyle,

Ne verelim sana?

Acele et, işe başla."

Tilki: (şaşkın hâlde)

"Tavukların başına ha,

Güldürmeyin beni Allah aşkına

Ne verirsiniz verin!"

Diye cevap vermiş.

Dütleğen:

—Deyiversenize şuna:

Yeni tesisat

Tilkinin çobanlığı.

Yepyeni teşkilatı;
Neo-liberal Şura'nın,
Küresel nizamı,
Diye.

Karaçalı:

—Amma da *dütledin*
Biraz sabret,
Sessiz reaktör sayesinde
İsabet et.

Sarmaşık:

—Dütledi;
Zurnanın **zırt** dediği yere
Değindi.
Teşkilat çok mühim:
Killi toprak
Kilitli toprak...
Kile kum katılarak
Deformel tanzim,
Geçirgenliği sağlamalı azizim.
Sadece böyle açılır kilit
"Demokratik anahtar"
Parazit.
İşte misal; böyle parazit:

TA DAYI

Altmış yaş civarıydı
Çocukların Ta Dayı'sı!
Öyle ki
Büyüklere dahi nüksetmiş:
"Ta Dayı" aşağı
"Ta Dayı" yukarı!

Ta Dayı ehlikeyf biri,
Kasabada mülkiyet zengini!
Cûzdan dibi göründüğü zaman
Tarla satışıyla gelirmiş derman.
Kasabada tellal berduş,
Verirsen eğer üç beş kuruş...

Tellal:

—Civar köylerin gözbebeği...
Suyu müstakil...
Pek verimli...
Baldan tatlı bostanı;
Damağımızdaki delil.
Karakızan Düzü'nde;
On iki dönüm üç evlek,
Tarla:
Bin iki yüz liraya mukabil,
Acilen satılık...
İlgilenenler için irtibat:

Ta Dayı.

Mekânı;

Döngel Sûlo'nun meyhanesi

Müracaat,

Diye;

İnletirmiş kahveleri

Gürlek sesi.

Ta Dayı'nın oğlu

Kasabada bakkal.

İlanı duyar duymaz

Eve yönelmiş

Derhal.

Son durumu iletince ~~anncak~~:

---Kör olası...

Rakısına meze yaptı

Tarlaları,

Hâlâ mı satarsın?

Başımın belası.

Diye söyler,

Beddua yağdırmış.

Oğul kan ter içinde

Apar topar hâl,

Koşar adım müracaat yerine:

----Baba;

Teklifim var sana,

Tarlayı bana sat.

Ta Dayı:

—Rahat ol oğlum,

Yüz lira aşağı olsun

Senin olsun.

Ver parayı

Yanına bir şişe de rakı

Armağanı,

Der,

Muameleyi yürütürlermiş...

Kasabanın tekel bayisi

Tek

Sadece oğul;

Bakkal Kemal.

Çay,

Sigara,

Rakı

Onun sahası,

Başkası yok.

Ta Dayı

O gün paralı ya,

Cebindeki rakı eşantiyon

Derhal operasyon:

İlk gün sazlı sözlü cûmbûş

Zıl zurna da sarhoş!

Her neyse,

Siz şöyle daha da öteye

Bakın hele.

Neler dönüyormuş neler,

Ne dolaplar...

Eve döndüğünde:

Karısı

İlk gün şerefine

Cebinden

İki yüz lirasını aşdırmış.

Olup biteni ayıklaması

Günler alır

Gafil avlamrmış.

Ayık hâli yok zaten

Meyhaneler mekân.

Ana oğulun kumpas teşkilatı

Bu yûzden işlemde her gün...

Otuz,

Elli lira...

Derken

Birkaç ayda Ta Dayı:

Toz duman

Dayı!

"Para suyunu çekti

Gel hele tellal efendi."

Bağırtısına mukabil,

Müracaat yerine nakil.

Derhal satışa sunulur

Filanca tarla.

Duyduğu anda **oğul**

Köşe bucak usul usul

Gider eve:

----*Anne anne!*

Satıyor yine,

Bu seferki açılış iki bine.

Bir yandan yastık söken **annes!**

Banknotları alır eline:

----*Al oğul şunu*

Babandan.

Aşırdığının kuyruğu

Evladımın istikbali!

Diye söylenerek
Tahsis edermiş iki bini.

Ta Dayı:

— *Ver yüz lira aşâğısını*
Al evlat tarlayı.
Bir şişe rakı
Yanında armağanı,
Der,
Muameleyi yürütürlermiş.

Bir şişelik armağan
Ta Dayı için kâr
Pek sevinçli hâl!

Bu adam
Ne kasavet ne gam?
Her zaman
Kumpas tesirinden kurtulamayan
Bereketli cûzdan;
Bu adam.

Karaçalı:

—Hovarda
Adam eğlence yolunda,
Mirasyedi rehavetiyle sürüp giden
Hastalıklı halk:

Bir şişe promosyona

Aklı,

İzanı, .

Vicdan ve reyi

Allak bullak.

Atın önüne arabayı koyar

Ardı sıra ülke

Kumpanyalara açık pazar!

Servî:

— Hz. Ali'nin:

"Rehavette zillet

Zahmette rahmet."

Sözü,

Esasa ait öğüt.

Zillete uygun örnek

Güncelliğinde Libya,

Zilyet kumpasında.

Tüyü bitmemişler var ya!

Masum olmayanlar:

Şimdiki zaman rantını tüketen

Hâli hazırdaki halk!

Ölü yıkayan kabak:

—Esasen mekanizma küresel

Hücreye nüfuz ederek yerleşen

O nüzul;

Neo-liberal çapul...

• İşte misal:

KUMAR; YASTIKALTI ÇIKARAN

[Baba oğul arası sohbet esnasında]

Baba:

—Kumarhaneler

Öyle canlı

Öylesine cazibeli ki

Ağna düşen kara sevdalı,

Kuma gelin her dem.

İşte evladım kuma harcı(**kumarcı**) üzerine

Hasan Dede'nden söylem:

"Oğul,

Bütün gece sürmüş kumalığı

O gece su gibi içilmiş masada

Sarhoşluk bin bela,

Aşikâr.

Aklına düşmüş her nasılsa

Vefakâr nafakalığı

O sıra.

Evine yönelecek ama

Mazuriyeti var:

SARHOŞ KUMARCI

Ahh ahh!

Ah ah ah ahh ah...

Ben gideyim

Bu yol gitsin...

Ahh ahh!

Ah ah ah ahh ah...

Sabahlar olmasın

Güneşler doğmasın.

Ahh ahh!

Ah ah ah ahh ah...

Ben gideyim

Bu yol gitsin amma;

Kimseler beni görmüyor,

Desem de

Pencerelerden âmâlar görüyor

Beni.

Ahh ahh!

Ah ah ah ahh ah...

Ekmek param dahi kalmadı

Yok.

Ahh!

Eve nasıl varayım

Güneşler doğmasın,

Sabahlar olmasın.

Ahh ahh!..

Diye.

Ahh oğlum!

Kurnazların bin bir çeşit yatağı

Kumarhaneler.

Herkes birbirinden şeytan

Sen cin olup çarpacaksın.

Hani vardır ya

Balıklara tuzak,

Dalyan!

Cump diye düşüverir önüne

Kumarhane eşliğindeki sazan:

On beş-yirmi yaşları

Körpe,

Zengin çocukları...

Alelacele üçlü kumpas

Oyunda tavuk esirgenmez.

Tezgâh

Kıyasıya sürüyormuş gibi

Mücadele hakkı

Ve hakşinas sanki!

Kedi-fare oyunu...

Derken ani vuruş;

Hop hop hoop!..

Verir üç

Alır beş,

Lüüüp!..

İzdüşümünü anlayamaz

Kaz.

İçine düştüğü

Bir çeşit hava koridoru!

Hormon tedavili adımlar

Erken olgunlaştı salkımlar

Artık seans sonu,

Derhal bağbozumu:

Hop hop hooop..!

Verir üç

Alır beş

Alır on

Alır on beş

Alır

Alır

Lüüüüüüp

Lüp lüp,

Altın vuruş!

Darbukanın son titreşimi:

"Son kuruş tükendi." seslenişi;

Uyanır kefal.

Uzun mücadele anıları göğüs göğüsel!

Beyine nakşedilmiş teyel,

Ne söylersen söyle,

Beyhude.

Korkunç iddialıdır kazlar

Pek de kızgın,

Yolunmaya hazır potansiyel.

Vaziyet alırken bıçkın

Atmosfere yükseltilir gazlar:

"Hadi len!

Kumar kim

Sen kim?"

Zengin velet:

----Borcuma say

Oyun dediğin ne ki çok kolay,

Var mısın bir el daha?

Seni ederim madara.

Kumarcılar:

—Para peşin

Kırmızı meşin

Bas parayı

Al sırayı

Arkadaş,

Der.

Kumarhaneye düřtün
Sen hariç herkes teşkilat,
Her biri başına çorap ören
Cebine musallat.

O sıra

Kulağına fısıldayan berduş:

—Nenede *altın yok mu?*

Zengin tohumu.

Sen bilirsin bilir

Mücevherat filan ...

Aslanım

Kap da gel hemen.

Küpe,

Kolye,

Zincir olur,

Saat olur...

Hac parası falan yani

Bir koşum

Boşalt gel koşum,

Hadi.

Sadece hatırlatıverir,

Zaten berduş böyle yol bulur.

Koşa koşa haneye

Kan ter içinde.

Pek kıymetli torun

Bilir her yanı, yöreyi.

Kudurmuş çekirge misali
O sıra akıldan da yoksun,
Silip süpürür dip köşeyi...
Sabah ezanıyla beraber
Sen sağ,
Ben selamet.

Cebindeki hazine somurulup gider
Kumarhaneye velinimet.

Oğlum,
Nelerine rastladım
Neler gördüm böyle:
Esnaf çocukları
Çekmeceyi beraberinde getirir.
Günlük hâsılatı
Bir kez görmek lazım!

Demet demet banknot
Bozuk paralar bile dâhil.
Torba değil
Bir çuval
Tıklım tıklım...

Evlat,
Cazibesi devasa
Kimse bulamamış vefa

Takdiri lanet.

Bu yüzden:

Kumar:

Yastık altını

Çıkaran,

Derdik.

Oğul:

----Baba kriz!

Filizkuran soygunu;

Dik ortasından analiz

Yastık altı vurgunu.

"Kriz teğet geçti."

Sözü

Problem çözümünün özü:

Kapitalizm kumarhane

Hayal verisi çok şahane!

Halkı,

Altın stokçusu olan dev ülke;

Dünyada

Hindistan birinci,

Ülkemiz ikinci.

Devasa variyet

O sıra hükümet:

"Yastık altını çıkarırsak

Katarsak ekonomiye,

Dolaşım sistemine,

Yatırıma sokarsak...

Serveti sermayeye

Dönüştürebilirsek,

Ülke çağ atlayacak.

Zenginler kulübüne girmek

Yastık altımızdan geçer,

Burdan ötesi keyfe keder."

Seksenli yıllar...

İcat edildi borsa

Sırf bunun için.

Her şey bu denli kolay olsa,

Sökmedi borsa.

Yastığın da altında altın

Dört koldan sıkı sıkı perçin;

Kaidesine güç yeter mi?

Sökemedi.

Baba:

—Ne,

Nedir o perçin?

Oğul:

----İşin püf noktasında kadın;

Aile bankası kadının kolu,

Boynu,

Takısı,

Başlık parası...

Soğan arması gibidir kadın

Bürüklü, sarılı-sargılı maye

"Bankacı" ve saygın,
Anadolu ve kadın...

Kadın ve Anadolu:

Binlerce yıllık sosyal aktör
Familyası için garantör.
Çok derin,
Köklü maye.

Borsa ve erkek;

Sur dışı oyunu
Hop hop hop!
Verir beş
Alır üç.
Hop hop hoop...
Verir on beş...
Verir yirmi beş...
...lüüüüp lüp!

Çok büyük fethin bileşiği!

Neneler neneler...
Ah o Saksı Neneler.
Belinde sarılı kuşak
İçi altın dolu,
Salkım saçak.

Netice:

Dış müdahale sökmedi,
Kuşağa eremedi;
Her kuşun eti yenmez.
Herkes laşık yapar ama

Sapını ortasına denk getiremez!
Neo-liberal kaşık ustası hadım,
Kaleyi içerden fethetmek lazım:

"Al satarım

Bal satarım

Ustam ölmüş

Ben satarım." ("Ülkeyi")

Neler satalım,
Kuşaklarını nasıl çözelim,
Kimlere kuma yapalım?

"Kredi kartları dağıtalım;

Araba özentisi,

Eşya bezentisi,

Ev beklentisi

Kadının,

Sur içi düşüncesi..."

Ara vapuruyla ikmal:
Usul usul içeriden garp çıbanı,
Kadında mahsus mahal,
Varlıkları dışarı...
Böyle tezgâh.

Öylesine ki tesisat,
Meddûcezir.
Eyvah!
O ölüm makinesi;

Vücut içinde mortgage kredisi:
Yüz yirmi aylık hınzır
Her aybaşı
Düdüklü tencere misali öter
Cızır cızır.

İki ay izin
Üçüncü ayı hınzır için;
Toptan tahsilât
Kredi gecikme faizleri
Güfte içindeki nakarat
Çok korkunç,
Mort gagalı darbe!
İcra masrafları üzerine
Sırım gibi dikili saç.

Arılardan kurtulmak için
"Aklın varsa dereye koş!" örneği;

Acilen

Kadın kuşağına müracaat
Elde mevcut
Tek güvence.

Kriz,
Buhran,

Bunalım,
Kritik kriz;
İlmik ilmik muhtemel
Temellenirken teyel
Teğet geçiriliyoruz biz!

Yastık altı bankalara güvence
Usul usul yanaşık düzen
Kadın-erkek kuma hanede,
Usulen.

Baba:

—Oğlum şunu doğrultup böyle söylesene;
Her daim,
Her yer
Kumarhane.

Artık
Perçinler gevşek
Yastığın altı delik
Yeraltı dinamik
Sızıp sızıp çekilmekte
Kritik kriz teyellenmekte!

Oğul:

----Kapitalizm devasa gazino
Toto,
Loto,

Parlamento...

Topu torağı komplo!

Menzil görüntülendi artık

Sonucu fiyasko;

Menfezden çıkış

Kadın billinciyle layık!

Baba:

—Hayır,

Hayır oğlum!

Hani şu eski kuşak

İçinde salkım saçak

Altın:

Nene kadın

Bütün badireleri o aşar.

Erkekleşmiş genç kadın

Global gazineodaki şaşkın,

Diye karşı çıkmış.

Mısır püskülü:

—Aklım almadı bir türlü

Nasıl av böyle?

Kuyruğuna takmışlar herhalde

İz sürdüren şatafatlı püskülü!

Hıyar:

—Keçiyi sattırdılar seksene

Yağını vermeyecekler doksana.

Zevku sefa günleri kumpasa davet,

Kumalık hıyarlıktan da öte

Çok büyük gaflet,

Tecrübelerimle sabit

İşte hazin gaflet

Ben de arz edeyim:

Şeytanın aklına bile düşmemiş

Metot:

Son yıllara ait,

Siyaset modernizesiyle kutup ayısının avı!

En mühim alet

Keskin uçlu jilet

İle

Suç mahalline saçılmış kan ve kokusu,

Çekici davetin korkunç vurgusu:

Kar topağına

Dik vaziyette konur jilet,

Üzerine bir tutam kar

Karı sulayınca don tutar.

Buz içine hapsedilen alet

Bol bol kan dökülürince

Keskinliği üzerinde

Kutuplarda don tutmuş salhane...

Hazır tutulan afet

Kan bezenmiş tebdil-i kıyafet.

Kutup ayısı aylarca aç

Bir lokma gıdaya muhtaç;

Onlarca kilometreden bile

Kan kokusuna yönelir.

Kendisi için hazır tutulan

Salhaneye gelir:

Yerler kan revan

Tam isabet,

Diline layık enfes tadıyla

Ziyafet.

Yaladıkça

Donmuş kan çözünür

Yalaya yalaya

Varacağı nokta görünür.

O nokta ki

Vahşetin siluet örüntüsüdür.

Siluet,

Aslı astarıyla paralel

Kurgusu mükemmel,

İşletime hazır tesisat

Elbet;

Müesses nizam vahşiyyet.

Aylara mahsustur zafiyet;

Bir an

İşte o an

Dilinden bir kesik;

Cırtl

Yerçekimine tabi taze kan,

Oluk oluk...

Kendi kanını yalamak

Çok leziz,

Yaşadığı keyfin kaidesi

Pek temelsiz.

On-on beş dakikalık süre

Dev misali cüsse

Yerde,

Boylu boyunca.

Malum son;

Derisi kûrk edilir insanlara.

Çingıştak: (otu)

—Gözün kadar beynin de açık olmalı

Kürkün çok değerli

Avcılar için ganimet,

Büyük aslan payı:

Kürt, Türk, Ermeni

Alevi,

Sünni,

Süryani...

Hâl-i deveran

Çok enteresan:

Kendi kanma âşık,

Tek vücuda yapışık!

Müslüman Arap,
Hristiyan Kıpti halk:
Mısır, Yemen, Irak
Tunus, Suriye, Fas
İğneli beşik içinde kumpas!
"Arap Baharı" asla değil
Ey safdil,

Ayı ataerkil.

Emekçi kadın
Emekçi erkek,
Sömürüye mukabil
Kapitalist buhranda müşterek!

Mısır püskülü:

—İşin başı
Çeşme kurnası;
Kumar,
Yastık altını çıkaran şamar,
Küresel volkan.
Kendi kanını emmektir,
Salhaneye gitmektir.
Kapitalizm pek mahir

"Timsah Çukuru"na '
Zincirlenmektir.

Aldatılmak,
Bir defaya mahsus:
İkinci...
Beşinci...

On beşinci kez

Aldatılmak.

Manipölatörün tuzaklamasına takılmak;

Finansal perdeleme

Hokus;

Okus pokus!

Çingıştak:

—Arkadaş

Her kuşun eti yenmez.

Hiç mi yok

Gözü açık,

Beyni açık,

Ayılar,

Belayı savacak olanlar?

Mısır püskülü:

—Olmaz olur mu kardeş?

Gözü açık ayıların fiiliyatı farkındalık

Eylem gücü emsal,

Bir sefere mahsus avanaklık!

Tekrarı hâlinde gelişim;

Sorgu - sual

Yüksek gerilim,

İşte örneği:

P I Ş I K

Küçük Sözlük:

Alamet-i faika: Üstün, yüksek işaret, belirti

Alenî: Açık, herkesin gözü önünde, meydanda

Ârız: Doğal olmayan ve sonradan belirip üzerine yapışan, bela olan. (Kene, bit, semer gibi)

Arz: Yer

Arz-ı endam: Boy göstermek, görünmek, ortaya çıkmak

Ateşbaz: Ateşle oynayan hokkabaz, ateş gösterisi sunan sihirbaz

Aymaz: Olup bitenlerden habersiz, gafil

Aysberg: Buzdağının görünmeyen yanı, varlığın gizil tarafı, Ay'ın görünmeyen yanı

Azimat: Kesin kararlılığıyla yola çıkmak

Bac: Vergi geliri

Bacı: Erkek kardeşin vergi hakkı; başlık parası

Bâtını: İçte olan, iç âlemle ilgili, görünmeyen

Beynelmilel: (*Beyn: Ara / Milet: Milletler*) Milletler arası

Bukağı: Atların ya da kölelerin ayağına vurulan halkalı zincir, hareket kısıtlayıcı alet, köstek

Calz: Yerinde, doğru; uygun olan şey

Cereyan: Bir yönden bir yöne akma, akış

Darb-ı mesel: (*Darb: Vurmak / Mesel: Örnek, benzer*) Örneği bir olay üzerine vurmak

Debdebeli: Patırtılı, tantanalı, haşmetli

Defin: Toprağın içine gömmek, sokmak (*Defnet: Öldürüp toprağa göm!*)

Dehşetengiz: Çok korkunç, dehşetli

Döş: Göğüs, sine

Edep: Terbiye, iyi ahlak

Edevat: Aletler

Eflak: Felekler; gökler, semalar

Epik: Destanla ilgili; destansı (**EPİ:** Üst, üstüne gelen)

Esnaf: Sınıflar

Eyer: At, eşek gibi hayvanların sırtına vurulan binici oturağı

Felek: Gök, sema

Feveran: Kaynayıp fışırma

Feyz almak: Bir kişinin bilgisinden yararlanmak

Gafil: Dalgın, dikkatsiz, düşüncesiz kimse

Gaybi: Kayıp olan

Gıdıştırmek: Kaşınma hissi uyandırıp kaşındırmak

Güzergâh: Geçilen, geçilebilen yer

Hakşinas: Gerçeğe, doğruya uyan

Hâl-i deveran: Dönüp dolaşma hâli

Hâsıl: Meydana gelip ortaya çıkan, beliren

Hizmet-i ibraz: Hizmeti yerine getirme, ortaya koyup sunma

Huzme: Bir noktadan çıkarak etrafa demet şeklinde dağılan

şey

Hüviyet: Bir şeyin nelerden meydana geldiği, gerçek; mahiyet

İbraz-ı talaz: Fırtınayı ortaya koyma, gösterme

İcabet etmek: Çağrıya uymak, emre itaat etmek; razı olmak

İcazet: İzin, müsaade, ruhsat

İcraat: Yapılan, uygulanan işler

İdare-i maslahat: Önemli iş ve görevleri, yolunda arıza çı-

karmadan yönetip çevirmek

İffet: Namus, ırz, doğruluk

İfrıt: Pek hiddetli, kızgın

İhale: Bir işi birisinin üzerine terk etme, yükleme

İhbar: Haber verme, bildirme; bildirim

İhtilâf: Uyuşmazlık, anlaşmazlık

İhtiras: Çok şiddetli arzu

İhtisas: Geniş tecrübe

İhtiva: İçine alma, içinde bulundurma

İhtiyati tedbirli irtibat: Sonunu düşünüp sakınarak önlem alma, diyalog geliştirmek

İllet: Hastalık, sakatlık

İmlâ hakkı: Doldurma hakkı

İntiba: İzlenim

İntikal: Bir yerden diğer yere geçme, yer değiştirme

İntizam: Düzenlilik, düzgünlük

İrsiyet: Ana, baba, akrabadan geçme; miras

İstihdam: Kullanma, hizmete kabul

İstihkâm: Sağlam ve aşılması zor

İstisna: Ayrı tutma, benzerlerinden ayırma

İtlaf: Boş yere sarf; israf, öldürme, telef etme

İzahat: Açıklamalar

İz'an: İtaat baş eğme

İzan: Gözün anlayışına, bildirmesine itaat etme

Kadirşinas: Değer bilen, kıymet veren

Kaydı: Kayıtlı; yazıyla kayda geçilmiş; belli

Keleş: Horozlar arası kavgada baskın (şampiyon) horoz; yakışıklı, yiğit

Kıymet-i harbiye: Mücadelenin değeri

Kodik: Yiyecek konulan ağaç kap

Konsantre: Yoğunlaştırılmış

Konsol: Üzerine eşya konan (lamba, saat...) çekmeceli dolap

Kumpas: Matbaa dizicilerinin vb. harfleri satır dizgesine getirmek için içine harf yerleştirdikleri, ayarlanabilen demirden yuva; cendere

Laf-ı güzaf: Boş lakırdı, beyhude söz

Lüllük: Suyun istenen miktarda akması için çeşmelere takılan içi boş boru parçası

Lütuf: İyilik içeren davranış, yumuşakça davranma

Mağdur: Haksızlığa uğramış, muhtaç

Mahsur: Etrafı kuşatılmış, çaresiz hâlde

Mahtum: Mühürlü, mühürlenmiş

Makbul: Kabul edilen, reddedilmeyen

Makul: Akla uygun, akla yatkın gelen; mantıklı

Maniple: Akımı kesme, yeniden akım verme amaçlı kontrol edilebilen anahtarlı araç

Manzum: Şiir şeklinde yazılmış

Maraz: Dert, bela

Maye: Bir şeyin yapıldığı unsur, cevher, öz

Mazuriyet: Özrü olma durumu

Meblağ: Bir şeye karşılık gelen tutar; miktar

Mecra: Suyolu, su yatağı

Meddūcezir: Ay'm çekim gücüyle denizlerin kabarıp inmesi;
GELGİT OLAYI

Menfez: İçinden geçilecek yer, delik

Menkul: Bulunduğu yerden başka yere taşınmış, nakledilip götürülmüş

Menzil: Konaklanılacak, varılacak yer

Merkep: Eşek

Mevzuat: Kararlaştırılmış, hükmü geçer konular

Mihenik: Bir değeri, yönü belirleyen (ölçü taşı gibi) anlamaya yarayan şey; mizan

Moratoryum: Borç erteleme; devlet iflası

Mostralık: Numunelik, göstermelik, tadımlık

Mudi: Banka müşterisi, para yatıran kimse

Muhatap: Kendisine söz söylenen, konuşulan; hitap edilen kişi

Muhkem: Kuvvetli, hükümlü, berk; sağlam

Muhteva: Bir şeyi tutmak, içinde bulundurmak; içerik

Muhteviyat: Bir nesne içinde bulunan şeyler, kendinde toplayıp kapsadığı unsurlar

Muhabil: Bir şeyin tam karşısına gelen, karşılık olan

Mutabık: Uymak uyuşmak

Muzır: Zarar veren, zararlı

Nahif: Zayıf, çelimsiz

Nakarat: Şarkı veya şiirde tekrarlanan mısra ya da mısralar

Nazır: Bir işin yönetiminde görevli kişi, bakan

Nüfuz: İçe geçme, içe işleme

Nüzul: İnme; felç

Off-shore: Sınır bankacılığı

Optimal: En elverişli olan

Palan: At, eşek, deve semeri

Parametre: Değişken nicelikli kat sayısı; değişken vasıflı çarpan

Perçem: Tepede kalan bir tutam saç, yele

Perende: Takla atma, sıçrama

Perver: Besleyen, terbiye eden, yetiştiren seven, koruyan

Pir: Yaşlı, ihtiyar kimse

Poetika: Şiir sanatı

Rahmet: Merhamet bulmak, esirgenmek

Rehavet: Gevşeklik, tembellik; kendini koy vermek

Resesif: Çekinik

Reverans: Selam için teşekkür amaçlı eğilerek yapılan hareket

Rezonans: Titreşim

Salahiyet: Yetki; yetkili olma durumu

Ser: Baş

Seyyah: Seyahat eden kişi; gezgin

Sinerjik: Birden fazla öğenin bir arada oluşturduğu etkinin toplamda katlanmış devasa hâli

Şire (Şıra): Mayalanmamış; şarap veya sirke olmamış üzüm suyu

Şi'r: (Arapça) şiir

Şir: (Farsça) süt

Şirden: (F) Geviş getiren hayvanların çiğnenmiş besinleri sin-

dirme işini yapan, işkembesinin dördüncü bölümü

Şirin: (F) Tatlı

Şua: (A) Işın

Şuara: (A) Şairler

Şuur: İnsanın kendini bilmesi, içinde yaşadığı zaman ve mekân-
dan haberdar olma melekesi; bilinç

Şûrekâ: Ortaklar

Tabi: Birine; bir şeye uyan, onun arkası sıra giden; bağlı olan

Tabsîlât: Alacakların ve vergilerin toplanması

Tahsis: Şeyi (parayı veya eşyayı) niyet edilen bir şeye karşılık
olarak ayırmak, ait eylemek

Taife: Topluluk

Talimat: Uyulması gereken yönerge; direktif

Tapan: Yenilebilen, soğansı küçük bitki

Tarumar: Per perişan, karmakarışık, darmadağınık

Tarz: Biçim, şekil, suret, üslup, eda

Tebelleş: Birinin başına bela olmak, terk etmemek

Tedarik: Araştırıp bulma, elde bulundurma

Tedavül: Elden ele dolaşma

Telafluz: Kuralına uygun söyleme; söyleyiş

Teşbih: Benzetme sanatı

Teşekkül: Belirgin şekil alma, oluşup canlanma; terkip

Teyel (Teğel): Dikilecek şeylerde kumaş parçalarını birbirine
tutuşturmak; seyrek, eğrelti dikiş

Torak: Çökelek

Vakayı nüsha: (*Vaka: Olan hadise- Nüsha: Bir şeyin benzeri*)
Olan olayın benzeri

Vakıa: Olmuş olan şey; olgu

Varak: Kâğıt yaprağı

Vargel: İleri-geri hareketini düzenli olarak yapan; tekstil veya
tesviye makinesi aracı

Variyet: Zenginlik, servet, mal, varlık

Vasati: Ortada bulunan, orta olan

Vesait: Vasıtalar, araçlar

Vesselam: Neticede, artık son-bitti (manasına kullanılan söz)

Vestiyer: Elbise askısı

Vesvese: Kuruntu, şüphe

Zafiyet: Zayıf olma hâli; dermansızlık, hâlsizlik, güçsüzlük

Zahiri: Görünürde olan, dış hâl

Zail: Kayıp

Zevat: Zatlar, kişiler (**Zat:** Kişinin kendisi)

Zevku sefa: Rahat ve eğlenceli

Zıvana: Değirmen taşının etrafında döndüğü; taşı tutan kazık

Zillet: Şerefsizce birine mal olma; aşağılık hâli

Zilyet: Bir malı elde tutma, sahiplenme

Zuhur eden: Meydana çıkarak görünen, beliren

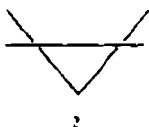
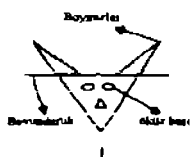
Küçük Sözlük İçin Kaynak: Misalli Büyük Türkçe Sözlük - İlhan Ayverdi - Milliyet

Makale:

ŞİN ve DERHİM

Yazı karakterleri; harf oluşum sürecinde resim-yazı (hiyeroglif) karakterinden giderek sembollerin daha basit çizgilerle ifadesine ve bugün kullandığımız hâle dönüşmüştür. Mesela A karakteri. İbranice "Alef": Öküz demektir. (Elif-Alef-Alfa gibi!) Öküz anlamından hareketle A harfi "öküzün boyunduruk vurulu" resim-yazı karakteridir. Örneğin:

(Not: "Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi 1. Cilt sf: 2 -MİL-LİYET"ten alınmıştır:)

Son hâli

Makalemi bu çizgide geliştirip Arapça ش "ŞİN" harf karakterinden hareket ederek resim-yazı çıkış noktasındaki ilk anlamının olması ifadesine değineceğim. Teorimi söz konusu doğrultuda arz etmek suretiyle eleştirilerinize sunacağım:

A- "ŞİN" Karakterinin Neyi Resmettiği Üzerine:

"ŞİN" harfinde ش bence, Nuh Tufan olayını anlatan ifadeler mevcut! Resim-yazı ilksel karakterinden süzülen şekillerle tufan olayını eski toplum günümüze aktarmış. Nasıl mı?

ش

"ŞİN" harfinin çizgileri

"SU"yu anlatmaktadır. SU

ifadesi Mısır Hiyerogliflerinde şeklinde gösterilirdi. "M" şekli de suyun hiyeroglifidir. Örneğin; "MA" kelimesi "SU" demektir. "MAMA" (Farsça; Maman) sulardan dolayı "ANNE" anlamına kavuşur. Çünkü denizler tüm canlılığı var eden ana; AN-NEMİZ inanışının mitolojik tesisat temelidir su...

B- Karakterdeki Üç Nokta Nedir?

"ŞİN" ش harfindeki üç adet nokta ile "SU" üzerindeki dağ zirveleri eski toplum tarafından bize işaretlenmiş. Her yer su ancak; suda üç adet kara parçası (adacık) mevcut olduğunun ifadesi!

C - "ŞİN" Karakterinde İki de Su Havzası Mevcut:

1.havuz: Kara parçası olmayan çok geniş, derin bir çukurun su havzasıdır.

2.havuz: Üzerinde üç dağ zirveli kara parçacığını ihtiva eden (üç nokta işaretli) ve bir çeşit plato yükseltisini kaplayan su kütlesi havuzlarıdır. Örneğin:

ش

2. Havuz (plato havzası)

1.havuz (derin çukur)

Not: Arap harflerinden “BE”

harfi Suların

esas evi (*Beyt*) ve okyanusların çukuru; devasa havuzu resmetmektedir. “BE” altındaki nokta ise okyanus tabanına zemin olan “YER” karalandır. Çukur tabanındaki toprak havuzun okyanus sularına ev olduğu “BE” ile işaretlenmiş!

Dolayısıyla 1.havuz “BE” iken 2.havuz platosu da “BE”nin altındaki noktadır! (*Okyanus tabanının dağ olup yükselmesiyle su üzerinde resif olmuş hâlidir. Üç adet resif mevcut!*)

D- Plato Havzasının Yükselti Resifli Üç Nokta İle Bellirtilen Karasal Adacığının Yeri Neresidir?

İnceleyelim: (ya da 2.havuzun dağ zirvelerinin yeri)

1.havuz okyanusları temsil ederken 2.havuz ise **Yukarı Mezopotamya coğrafyasını** işaret etmekte! **Örneğin:**

Çevlata Dağları

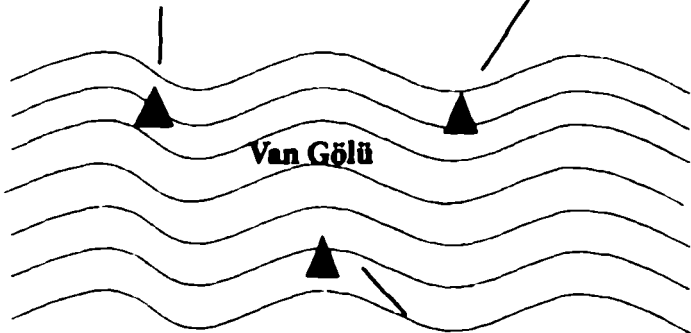
(Akçakara Dağları)

Süblüsaba Tepesi

2940 m.

Ağrı Dağı (Ararat)

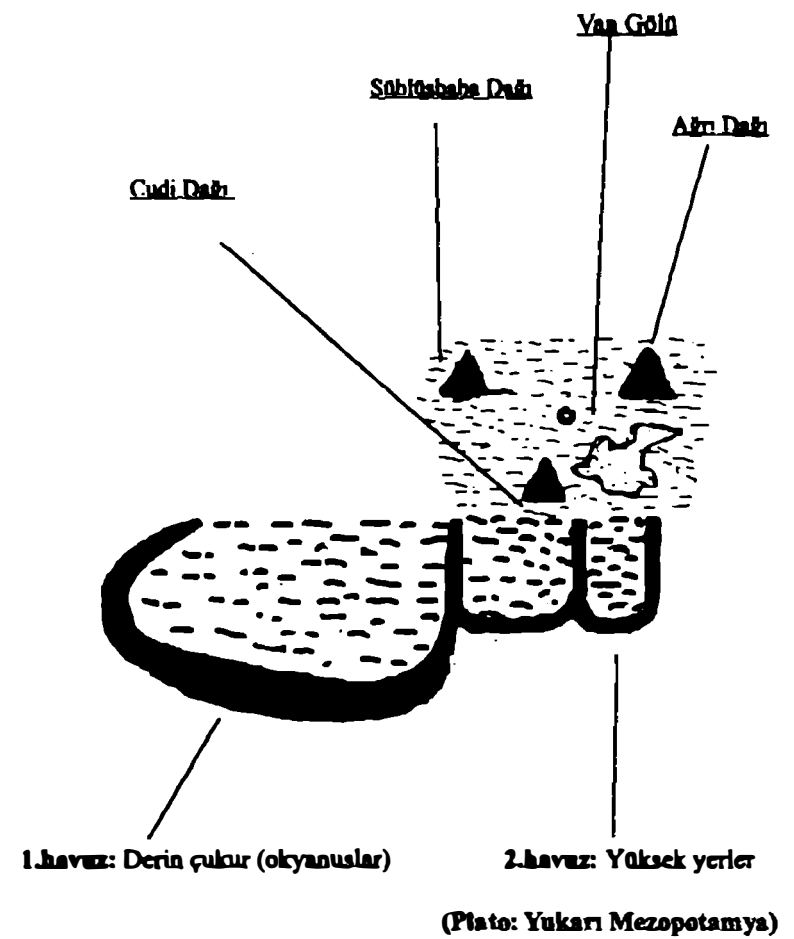
5137 m.

Cudi Dağı (2114 m)

Yukanda gösterildiği gibi 2.Plato havuzundaki Ağrı Dağı, Cudi Dağı ve (Bingöl'ün Genç ilçesi yerleşim yerinin eteklerine kurulu olduğu, Güneydoğu Toroslar'daki Çevlata Dağları-ya da Akçakara Dağları'nın en yüce zirvesi) Süblüşbaba Dağ Tepesi karasal resifleri üç nokta işaretiyle gösterilmiştir.

Derleyip toparlarsak:

E - "ŞİN KÖYÜ:"

-Kutsal kitap Tevrat'ta Ararat Dağı (*Ağrı Dağı*) Nuh Peygamber Gemisi'nin son konakladığı yer olarak belirtilmiştir.

-Buna karşılık Kuran-ı Kerim Cudi Dağı'nı işaret eder. Arapça "ŞİN" harfinin işaret ettiklerini önemsersek eğer üçüncü bir dağ zirvesi lazımdır. **İşte:**

-Söz konusu yer **Süblüsbaba Dağı (zirvesi)** olma ihtimali çok yüksek. Çünkü Süblüsbaba Dağı zirvesinde **Zazaca adı: ŞİN** olan bir köy mevcut. Yeni adı "**Balgöze**" diye değiştirilen bu köy Bingöl-Genç ilçesine bağlı Diyarbakır-Kulp ilçe sınırındaki köydür. **Çevre halkı:** "ŞİN köyü bizim en eski, ilk yerleşim yerimiz. Çok çok eski tarihe sahip olan ŞİN bizim ve bütün bu insanların ata evidir. **Hepimiz ŞİN'liyiz.**" demektedirler. Ayrıca yörede "**KİŞİN**" soyadı olan insanlar da mevcut. KİŞİN: (Zazaca) ŞİN kimlikli, ŞİN ailesinden, ŞİN evinden kısaca ŞİNLİ demektir.

F- ŞİN Kelimesinin Anlamı:

Bingöl'de halen konuşulan Zazacada **ŞİN** kelimesi:

-"**Şeniye mali**": Ev halkı; beraberce evinde mutlu yaşam süren ev halkı, yaşantı yeri anlamlarına gelmekte. Ayrıca Bingöl'de:

-**ŞİN** (Zazaca): İlk yerleşim, ilk giden anlamlarına da geliyor. Yöredeki yaşlı insanlar:

"**ŞİN köyü en eski ve ilk yerleşim yeridir. Hz. Nuh'un Gemisi Cudi Dağı'na oturmuş. Sular çekilirken Genç-Kulp-Lice üçgeninde Çevlata Dağları'nın (Akçakara Dağları) en yüksek dağı Süblüsbaba Dağı zirvesinde halen de var olan ŞİN köyüne Hz. Nuh'un bir oğlu gelip yerleşmiş. Bu sebeple orasının adı, ilk yerleşim; ŞİN yeridir. Tüm bölge insanların kökeni de ŞİN'den.**" gelme olduğunu söylemektedir.

G- ŞİN ile İlgili Diğer Dillerden Kelimeleri İrdeleyelim:

-**ŞİNGÂH:** Bayburt'ta "**Singâh**" mahalli vardır. Bayburt kalesinin kurulduğu yüksek tepe (**Burg**) etekleri Şingâh mevkisidir. Neden?

Farsça:

Şinas: *Bilen, tanıyan, anlayan* anlamlarını yükleyen ektir. (*Kadir-şinas: Değer bilen, Hakşinas: Hakk'ı tanıyan, bilen gibi...*)

Aşına: *Bildik, tanıdık* anlamlarına gelir.

Gâh: Zaman ve yer bildiren kelimeler yapan ektir. (*Güzergâh: Geçit yeri, gibi...*)

Öyleyse Şingâh kelimesi: **ŞİN** yeri; yerleşim yeri, *bildik tanıdık kimselerin ev yeri* demektir. Tehlike olmadığı zaman kullanılan **Şin-gâh** yerleşimi şenlikli bir yerdir. Savaş zamanında kaleye sığınılırken **Şingâh** boşaltılırdı!

-Japoncada da "**ŞİN**" ile ilişkili kelimeler mevcut. Örneğin:

ŞİNGAN (Shogan): **ŞİN**; *Aile / GAN* (gon); *Büyük yapı, koruma seti, evi* demek. Buradan hareketle **ŞİNGAN:** *Ailenin ulu yapısı, koruma seti, ailenin evi* anlamlıdır. Japon inanç sisteminde **büyük köklü aile**; aile kurumsallığının yapısı, ailenin ataları ve ruhu, aile tanrıları ile yöntemi, büyük yapısı ve koruma seti çok önemlidir. İşte bu yöntem **ŞİNTO** geleneği (*inanışı*) deniyor. **ŞİNTO:** *Tanrıların yöntemi* demektir. Bu yöntem Japon **yerel-aile-dinidir**. Aileden aileye / evden eve değişen özgün ailelerin tanrılar yöntemidir **ŞİNTO**!

Ğ- CUDİ Kelimesinin Anlamı Konumuzla Çok İlişkili:

CUDİ kelimesi; "**CU**" ve "**Dİ**" kelimelerinden oluşmuş bileşik kelimedir. İnceleyelim:

CU: (Asurca) *Yer* anlamında. (Farsça, Zazaca **Ca**; yer / Latince **Ci**; yer/ Kürtçe **Cih**; yer demektir.)

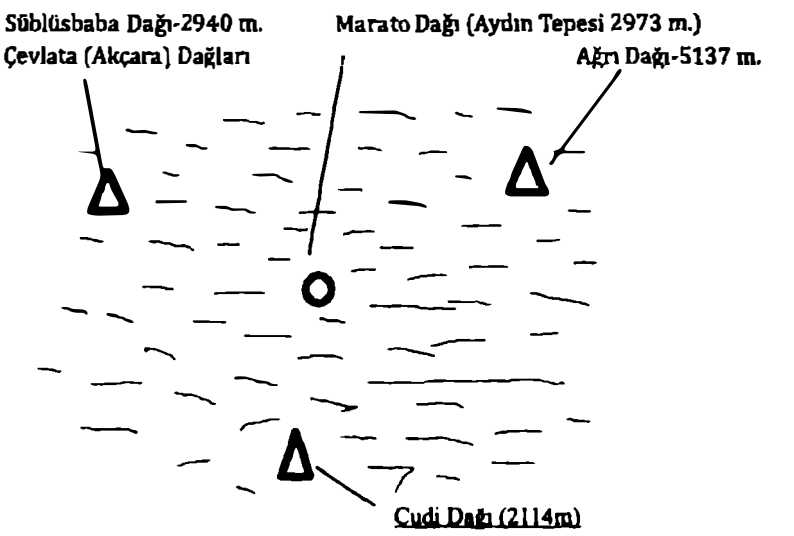
Dİ: (Latince ve Kürtçede) *Görmek* anlamındadır. Öyleyse:

CUDİ: *Yer gördü* anlamına geliyor. Yer gören fail kim? Tabii ki **Nuh Peygamber**!

Nuh Peygamberin çok meşakkatli ve uzun deniz seyahati esnasında ilk gördüğü kara parçası Cudi Dağı zirvesidir. Güvercin kuşu-

nun ağzında getirdiği karaya ait delil; zeytin dalıdır. Cudi Dağı'nda halen zeytin mevcut!

Nuh Peygamberin yolculuğu zorluklar içerir. **Marato (Merertu) Dağı'nın** engellemeleri de bunlardan biridir. Kuran-ı Kerim'de "**Merertu**" ifadesiyle geçen Marato Dağı'nın yaptıkları **şöyledir**: Tufan olmuş. Tüm dünya; yeryüzü sularla örtülüyormuş. Nuh Peygamber Tanrı'nın emrettiği güzergâhta gemisiyle yol alırken önlerini bir dağ ısrarla kesiyormuş. İşte bu dağ Marato Dağı! O sıra Marato Dağı pek yüksek değilmiş ancak sular yükseldikçe onu tam su ile örtecekken dağ yükseliveriyormuş! Yükselen dağın engel teşkil etmesi Nuh'a çok çektiirmiş. Önünde devamlı yükselen amansız bir set! Sonunda tüm dünya genelini sular altında kalacak seviyeye ulaştıran total su sistemine yenik düşen Marato Dağı teslim olmuş. Sulara gömülen bu dağın engeli ortadan kalkınca Nuh ve Gemisi üzerinden aşar. Dağın zirvesi üzerinden aşıp yol sürdüğü sıra Nuh dağa seslenir: "**MERERTU**" diye! **Arapça** olan bu sesleniş; "**Ben geçtim!**" anlamındadır. Tabii ki "**Geçilen kim?**" sorusu ile beraber kısaca; "**SENİ GEÇTİM**" demiş. Bu amansız, çetin ceviz dağın adı; Mererto veya (yöresel ağız farkı ile) Marato Dağı olarak kalır. Nuh'un sözü tam olarak şöyledir: "**Merertu; vestevvet alel Cudi'yi**" Arapçadan anlamı: "**Seni geçtim; Cudi ile yerleşebilecek seviyeye geldim!**" diyecektir. Marato Dağı'nın yeri üç dağın (**üç nokta!**) ortasındadır.

**Marato Dağı üç dağın (üç noktanın!) ortası konumuyla yol ke-
sen vasıflıdır.**

H- "Derhim" Üzerine:

**Genç'in en kadim ismi; Derhim'dir. Derhim kelimesi ne
anlama geliyor?**

Derhim: "DER" ve "HİM" kelimelerinden oluşmuş bile-
şik kelime. **Der** (Kürtçe): Kapı demek. **Him** (Kürtçe): Mabet,
tapınak yeri, demektir. (İngilizce-Home: Ev anlamına gelir.
Ayrıca Japonların ŞİNTÖ: Aile tanrıları ve inanç sistemi ile
ŞİNGAN Budizm'ini hatırlayalım! Esasen mabet yeri olan
HİM: (Budizm açısından da!) ŞİN Köyü'dür. Genç de oranın
kapısı: çıkış konumudur.) **DERHİM:** Aile kökümüzün bü-
yük mabedinde doğuş, çıkış, yayılış kapısı anlamlıdır! İn-
sanlığın asli mabet yeri ŞİN'dir. Peki, Hz. İbrahim ne?

İbrahim Peygamber esasta BRAHMAN idi. ŞİN'e kardeş ikinci
ev mabedini Urfa tarafına Nuh'tan çok sonra açtı. Neden kardeş
mabet? Cevabı İBRAHİM kelimesinde saklı: İbrahim kelimesi de
bileşik kelime: "BRA" ve "HİM" kelimelerinden oluşmuş. (Kelime
başındaki "İ"; harfi tarif için kullanılır. Mesela "Station": "İ" başına
getirilir: İSTATION-İstasyon, Radyo: İradyo, Recep: İrecep gibi. Esa-
sında "İ" yoktur. İbrahim değil BRAHİM adlı Hind-Avrupalı brahman
rahibidir!)

BRA: (Hind-Ari dillerinde) Kardeş demek. **HİM:** Mabet,
büyük ailemizin kurumsal yapısının tapınak merkezidir.
BRAHİM: Kardeş mabet, kardeş aile tapınağı demektir. Öy-
leyse ŞİN ilk; esasa dair mabet yeri, BRAHİM ise ikinci;
kardeş mabet yeridir!

(Not: CU kelimesi üzerine: Farsça CU kelimesi; SU ARKI
veya SUYOLU demek. Kürtçede de CUH; SU ARKI, SUYOLU de-
mektir. Söz konusu anlamından hareket edersek eğer CUDİ
kelimesi: Nuh Peygamber'in Marato Dağı üzerinde resif
kayalıklar arasından kendi gemisi için güvenli bir "SUYO-
LU, SU KANALI, ARKI" gördüğü ve keşfettiği, bu güzergâhı
takip etmek suretiyle CUDİ DAĞI'na vardığı anlamı da

çıkarılabilir. Öyleyse CUDİ: "Suyolunu gördü!" anlamına da gelebilir!)

1- Sonuç Olarak:

Arapça "ŞİN" harfini izlerken harfkaracterinin Nuh Tufanı'yla ilişkili anlatım ihtiva ettiğinin izlerini sürdük. Su ve su üzerindeki üç dağ zirve noktalarının olası sonuçlarına vardık. Bilinen iki zirveye bir üçüncü zirve noktasının esasta ŞİN KÖYÜ'nün zirve yerleşim yeri olabileceğinin izlerini; dillerdeki kavramsal karşılıkların örtüşmesinden, kutsal kitapların anlatımlarından ve yörede yaşayan halkın söylence aktarımlarından vb. değerlendirdik. ŞİN yerleşim yerinin; "İlk yerleşim yeri", "İlk giden", "aile yeri", "mabet yeri", "şenlik yeri" olduğunun izlerine rastladık. Ayrıca Bingöl-Genç ilçesi yerleşim yeri DERHİM'den: İnsanlık ailesinin büyük mabet kapısını aralayıp "ŞİNGÂH"ımızın ilk yerleşim, yeniden doğum, çıkış ve yayılış yerimiz, mabedimiz olan Süblüsaba Dağı zirvesine kadar tırmandık. Artık yorum sırası sizlerin!

Yukarıda verilen bilgiler hakkında yararlandığım değerli kişiler:

-Bingöl-Genç-Morado köyünden öğretmen **Nihat Çağlayan** kardeşimin engin Zazaca bilgisinden ve konuyla ilgili yöresel-halk anlatımlarından da alarak değerlendirdim.

-Yine Bingöl-Gençli arkadaşım **Ramazan Karaca**'nın Zazaca bilgisiyle ve özellikle yöredeki halk söylencelerini ondan edindim, dinledim.

-Değerli abimiz **Nuri Duruk**'tan Marato Dağı konusunu dinledim. Engin Arapça bilgisinden yararlandım.

-Kıymetli dostum; Bingöl- Karlıova-Mercan Köylüsü İmam Hatip Lisesi Arapça öğretmeni **Hasan Umut**'un derin bilgisinden yararlandım. Minnettarım.

Mehmet Çemişkezek

9-8-2012

Otların aralarında meclis kurup tartışacaklarına ihtimal bile vermeyiz. Seslerinin olduğunu dahi düşünmeyiz. Oysa doğadan nasiplendikleri özgün dilleri vardır. Usta kalemler tarafından duyulan ot sesleri bize tercüme edildikçe görülecektir ki kök saldıkları toprakların üstünde gezinen insanlarla aynı dili konuşmaktalar.

Politik yorum çeşidi olan bu manzum eser sayesinde, içinde yuvarlanıp gittiğimiz düzenin güçlüğü duyulan gizil seslenişleri: şiirsel seslenişlerle duyulur, görürür hâle geliveriyor bitkiler. Varlığından ve adından bihaber olduğumuz; ezip geçmekte dahi sakınca görmediğimiz otlar, bu kez yer değiştirecek ve aynı acımasızlığı acı yemeklerini hazırlamak suretiyle biz insanların ağız tadına sunacaklar.

OTMECLİSİ-1 manzum eseri, bir solukta okuyacağınız ilginç öyküler demetini hazırlamış şiir dünyasına.

İyi okumalar...

www.kozalak yayinevi.com

ISBN 975-605-5535-49-0

9 756055 553493